

Συλλογή της Νομολογίας

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (πέμπτο τμήμα)

της 8ης Δεκεμβρίου 2022 *

«Προδικαστική παραπομπή – Προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα – Κανονισμός (ΕΕ) 2016/679 – Άρθρα 2, 4 και 6 – Εφαρμογή του κανονισμού 2016/679 – Έννοια του “εννόμου συμφέροντος” – Έννοια της φράσης “καθήκον που εκτελείται προς το δημόσιο συμφέρον ή κατά την άσκηση δημόσιας εξουσίας” – Οδηγία (ΕΕ) 2016/680 – Άρθρα 1, 3, 4, 6 και 9 – Νομιμότητα της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που συλλέγονται στο πλαίσιο ποινικής έρευνας – Περαιτέρω επεξεργασία δεδομένων που αφορούν το φερόμενο θύμα ποινικού αδικήματος με σκοπό την απαγγελία κατηγοριών – Έννοια της φράσης “σκοπός άλλος από εκείνον για τον οποίο συλλέγονται τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα” – Δεδομένα χρησιμοποιηθέντα από την εισαγγελία κράτους μέλους προς τον σκοπό της υπεράσπισής της στο πλαίσιο αγωγής κατά του Δημοσίου λόγω αστικής ευθύνης»

Στην υπόθεση C-180/21,

με αντικείμενο αίτηση προδικαστικής αποφάσεως δυνάμει του άρθρου 267 ΣΛΕΕ, που υπέβαλε το Administrativen sad – Blagoevgrad (διοικητικό δικαστήριο Blagoevgrad, Βουλγαρία) με απόφαση της 19ης Μαρτίου 2021, η οποία περιήλθε στο Δικαστήριο στις 23 Μαρτίου 2021, στο πλαίσιο της δίκης

VS

κατά

Inspektor v Inspektorata kam Visshia sadeben savet,

παρισταμένου του:

Teritorialno otdelenie – Petrich kam Rayonna prokuratura – Blagoevgrad,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (πέμπτο τμήμα),

συγκείμενο από τους Ε. Regan, πρόεδρο τμήματος, Δ. Γρατσία (εισηγητή), Μ. Plešič, Ι. Jarukaitis, και Ζ. Csehi, δικαστές,

γενικός εισαγγελέας: Μ. Campos Sánchez-Bordona

γραμματέας: Α. Calot Escobar

* Γλώσσα διαδικασίας: η βουλγαρική.

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία,

λαμβάνοντας υπόψη τις παρατηρήσεις που υπέβαλαν:

- ο VS, εκπροσωπούμενος από την V. Harizanova,
- ο Inspektor v Inspektorata kam Visshia sadeben savet, εκπροσωπούμενος από την S. Mulyachka,
- η Βουλγαρική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από τις M. Georgieva και T. Mitova,
- η Τσεχική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από τους O. Serdula, M. Smolek και J. Vlácil,
- η Ολλανδική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από την M. K. Bulterman και τον J. M. Hoogveld,
- η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, εκπροσωπούμενη από τους H. Kranenborg και I. Zaloguin,

αφού άκουσε τον γενικό εισαγγελέα, που ανέπτυξε τις προτάσεις του κατά τη συνεδρίαση της 19ης Μαΐου 2022,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

- 1 Η αίτηση προδικαστικής αποφάσεως αφορά την ερμηνεία του άρθρου 1, παράγραφος 1, της οδηγίας (ΕΕ) 2016/680 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 27ης Απριλίου 2016, για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα από αρμόδιες αρχές για τους σκοπούς της πρόληψης, διερεύνησης, ανίχνευσης ή δίωξης ποινικών αδικημάτων ή της εκτέλεσης ποινικών κυρώσεων και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών και την κατάργηση της απόφασης-πλαίσιο 2008/977/ΔΕΥ του Συμβουλίου (ΕΕ 2016, L 119, σ. 89), καθώς και του κανονισμού (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 27ης Απριλίου 2016, για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών και την κατάργηση της οδηγίας 95/46/ΕΚ (Γενικός Κανονισμός για την Προστασία Δεδομένων) (ΕΕ 2016, L 119, σ. 1) (στο εξής: ΓΚΠΔ), ιδίως του άρθρου του 6, παράγραφος 1.
- 2 Η αίτηση αυτή υποβλήθηκε στο πλαίσιο ένδικης διαφοράς μεταξύ του VS και του Inspektor v Inspektorata kam Visshia sadeben savet (επιθεωρητή της Επιθεώρησης του Ανώτατου Δικαστικού Συμβουλίου, Βουλγαρία) (στο εξής: IVSS) σχετικά με τη νομιμότητα της διενεργηθείσας από την εισαγγελία της περιφέρειας Petrich (Βουλγαρία) επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που αφορούν τον VS.

Το νομικό πλαίσιο

Το δίκαιο της Ένωσης

Ο ΓΚΠΔ

3 Οι αιτιολογικές σκέψεις 19, 45 και 47 του ΓΚΠΔ έχουν ως εξής:

«(19) [...] Τα κράτη μέλη μπορούν να αναθέτουν στις αρμόδιες αρχές κατά την έννοια της οδηγίας [2016/680] καθήκοντα που δεν ασκούνται απαραίτητως για τους σκοπούς της πρόληψης, διερεύνησης, ανίχνευσης ή δίωξης ποινικών αδικημάτων ή της εκτέλεσης ποινικών κυρώσεων, συμπεριλαμβανομένης της διασφάλισης έναντι των απειλών κατά της δημόσιας ασφάλειας και της πρόληψής τους, ούτως ώστε η επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα για αυτούς τους άλλους σκοπούς, εφόσον εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του ενωσιακού δικαίου, να υπάγεται στο πεδίο εφαρμογής του παρόντος κανονισμού.

[...]

[...]

(45) Όταν η επεξεργασία [...] είναι αναγκαία για την εκπλήρωση καθήκοντος που εκτελείται προς το δημόσιο συμφέρον ή κατά την άσκηση δημόσιας εξουσίας, η επεξεργασία θα πρέπει να έχει βάση στο δίκαιο της Ένωσης ή κράτους μέλους. Ο παρών κανονισμός δεν απαιτεί συγκεκριμένο νόμο για κάθε μεμονωμένη επεξεργασία. Μπορεί να αρκεί ένας μόνο νόμος ως βάση για περισσότερες από μία πράξεις επεξεργασίας με βάση νομική υποχρέωση στην οποία υπόκειται ο υπεύθυνος επεξεργασίας ή εάν η επεξεργασία είναι αναγκαία για την εκπλήρωση καθήκοντος που εκτελείται προς το δημόσιο συμφέρον ή κατά την άσκηση δημόσιας εξουσίας. [...]

[...]

(47) Τα έννομα συμφέροντα του υπευθύνου επεξεργασίας, περιλαμβανομένων εκείνων ενός υπευθύνου επεξεργασίας στον οποίο μπορούν να κοινολογηθούν τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα ή τρίτων, μπορεί να παρέχουν τη νομική βάση για την επεξεργασία, υπό τον όρο ότι δεν υπερσχύουν των συμφερόντων ή των θεμελιωδών δικαιωμάτων και ελευθεριών του υποκειμένου των δεδομένων, λαμβάνοντας υπόψη τις θεμιτές προσδοκίες των υποκειμένων των δεδομένων βάσει της σχέσης τους με τον υπεύθυνο επεξεργασίας. [...] Δεδομένου ότι εναπόκειται στον νομοθέτη να παρέχει διά νόμου τη νομική βάση για την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα από τις δημόσιες αρχές, η εν λόγω νομική βάση δεν θα πρέπει να εφαρμόζεται στην επεξεργασία από τις δημόσιες αρχές κατά την εκπλήρωση των καθηκόντων τους. [...]

4 Το άρθρο 2 του ΓΚΠΔ, το οποίο επιγράφεται «Ουσιαστικό πεδίο εφαρμογής», προβλέπει, στις παραγράφους του 1 και 2, τα εξής:

«1. Ο παρών κανονισμός εφαρμόζεται στην, εν όλω ή εν μέρει, αυτοματοποιημένη επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, καθώς και στη μη αυτοματοποιημένη επεξεργασία τέτοιων δεδομένων τα οποία περιλαμβάνονται ή πρόκειται να περιληφθούν σε σύστημα αρχειοθέτησης.

2. Ο παρών κανονισμός δεν εφαρμόζεται στην επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα:
- α) στο πλαίσιο δραστηριότητας η οποία δεν εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του δικαίου της Ένωσης,
- [...]
- δ) από αρμόδιες αρχές για τους σκοπούς της πρόληψης, της διερεύνησης, της ανίχνευσης ή της δίωξης ποινικών αδικημάτων ή της εκτέλεσης ποινικών κυρώσεων, συμπεριλαμβανομένης της προστασίας και πρόληψης έναντι κινδύνων που απειλούν τη δημόσια ασφάλεια.»
- 5 Το άρθρο 4 του ΓΚΠΔ, το οποίο φέρει τον τίτλο «Ορισμοί», ορίζει τα εξής:
- «Για τους σκοπούς του παρόντος κανονισμού νοούνται ως:
- 1) “δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα”, κάθε πληροφορία που αφορά ταυτοποιημένο ή ταυτοποιήσιμο φυσικό πρόσωπο (“υποκείμενο των δεδομένων”): το ταυτοποιήσιμο φυσικό πρόσωπο είναι εκείνο του οποίου η ταυτότητα μπορεί να εξακριβωθεί, άμεσα ή έμμεσα, ιδίως μέσω αναφοράς σε αναγνωριστικό στοιχείο ταυτότητας, όπως όνομα, σε αριθμό ταυτότητας, σε δεδομένα θέσης, σε επιγραμμικό αναγνωριστικό ταυτότητας ή σε έναν ή περισσότερους παράγοντες που προσιδιάζουν στη σωματική, φυσιολογική, γενετική, ψυχολογική, οικονομική, πολιτιστική ή κοινωνική ταυτότητα του εν λόγω φυσικού προσώπου,
- 2) “επεξεργασία”, κάθε πράξη ή σειρά πράξεων που πραγματοποιείται με ή χωρίς τη χρήση αυτοματοποιημένων μέσων, σε δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα ή σε σύνολα δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, όπως η συλλογή, η καταχώριση, η οργάνωση, η διάρθρωση, η αποθήκευση, η προσαρμογή ή η μεταβολή, η ανάκτηση, η αναζήτηση πληροφοριών, η χρήση, η κοινολόγηση με διαβίβαση, η διάδοση ή κάθε άλλη μορφή διάθεσης, η συσχέτιση ή ο συνδυασμός, ο περιορισμός, η διαγραφή ή η καταστροφή,
- [...]
- 7) “υπεύθυνος επεξεργασίας”, το φυσικό ή νομικό πρόσωπο, η δημόσια αρχή, η υπηρεσία ή άλλος φορέας που, μόνα ή από κοινού με άλλα, καθορίζουν τους σκοπούς και τον τρόπο της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα: όταν οι σκοποί και ο τρόπος της επεξεργασίας αυτής καθορίζονται από το δίκαιο της Ένωσης ή το δίκαιο κράτους μέλους, ο υπεύθυνος επεξεργασίας ή τα ειδικά κριτήρια για τον διορισμό του μπορούν να προβλέπονται από το δίκαιο της Ένωσης ή το δίκαιο κράτους μέλους,
- [...]».
- 6 Το άρθρο 5 του ΓΚΠΔ, το οποίο φέρει τον τίτλο «Αρχές που διέπουν την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα», ορίζει, στην παράγραφο του 1, τα εξής:
- «Τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα:
- [...]

β) συλλέγονται για καθορισμένους, ρητούς και νόμιμους σκοπούς και δεν υποβάλλονται σε περαιτέρω επεξεργασία κατά τρόπο ασύμβατο προς τους σκοπούς αυτούς [...] (“περιορισμός του σκοπού”),

γ) είναι κατάλληλα, συναφή και περιορίζονται στο αναγκαίο για τους σκοπούς για τους οποίους υποβάλλονται σε επεξεργασία (“ελαχιστοποίηση των δεδομένων”),

[...]».

7 Κατά το άρθρο 6 του ΓΚΠΔ, το οποίο φέρει τον τίτλο «Νομιμότητα της επεξεργασίας»:

«1. Η επεξεργασία είναι σύννομη μόνο εάν και εφόσον ισχύει τουλάχιστον μία από τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

[...]

γ) η επεξεργασία είναι απαραίτητη για τη συμμόρφωση με έννομη υποχρέωση του υπευθύνου επεξεργασίας,

[...]

ε) η επεξεργασία είναι απαραίτητη για την εκπλήρωση καθήκοντος που εκτελείται προς το δημόσιο συμφέρον ή κατά την άσκηση δημόσιας εξουσίας που έχει ανατεθεί στον υπεύθυνο επεξεργασίας,

στ) η επεξεργασία είναι απαραίτητη για τους σκοπούς των έννομων συμφερόντων που επιδιώκει ο υπεύθυνος επεξεργασίας ή τρίτος, εκτός εάν έναντι των συμφερόντων αυτών υπερισχύει το συμφέρον ή τα θεμελιώδη δικαιώματα και οι ελευθερίες του υποκειμένου των δεδομένων που επιβάλλουν την προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα [...]

Το στοιχείο στ) του πρώτου εδαφίου δεν εφαρμόζεται στην επεξεργασία που διενεργείται από δημόσιες αρχές κατά την άσκηση των καθηκόντων τους.

[...]

3. Η βάση για την επεξεργασία που αναφέρεται στην παράγραφο 1 στοιχεία γ) και ε) ορίζεται σύμφωνα με:

α) το δίκαιο της Ένωσης, ή

β) το δίκαιο του κράτους μέλος στο οποίο υπόκειται ο υπεύθυνος επεξεργασίας.

Ο σκοπός της επεξεργασίας καθορίζεται στην εν λόγω νομική βάση ή, όσον αφορά την επεξεργασία που αναφέρεται στην παράγραφο 1 στοιχείο ε), είναι η αναγκαιότητα της επεξεργασίας για την εκπλήρωση καθήκοντος που εκτελείται προς το δημόσιο συμφέρον ή κατά την άσκηση δημόσιας εξουσίας που έχει ανατεθεί στον υπεύθυνο επεξεργασίας. [...]»

- 8 Το άρθρο 21 του ΓΚΠΔ, το οποίο φέρει τον τίτλο «Δικαίωμα εναντίωσης», προβλέπει, στην παράγραφο του 1, τα εξής:

«Το υποκείμενο των δεδομένων δικαιούται να αντιτάσσεται, ανά πάσα στιγμή και για λόγους που σχετίζονται με την ιδιαίτερη κατάστασή του, στην επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που το αφορούν, η οποία βασίζεται στο άρθρο 6 παράγραφος 1 στοιχείο ε) ή στ) [...]. Ο υπεύθυνος επεξεργασίας δεν υποβάλλει πλέον τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα σε επεξεργασία, εκτός εάν ο υπεύθυνος επεξεργασίας καταδείξει επιτακτικούς και νόμιμους λόγους για την επεξεργασία οι οποίοι υπερিশχύουν των συμφερόντων, των δικαιωμάτων και των ελευθεριών του υποκειμένου των δεδομένων ή για τη θεμελίωση, άσκηση ή υποστήριξη νομικών αξιώσεων.»

- 9 Το άρθρο 23 του ΓΚΠΔ, το οποίο φέρει τον τίτλο «Περιορισμοί», ορίζει, στην παράγραφο του 1, ότι το δίκαιο της Ένωσης ή το δίκαιο του κράτους μέλους στο οποίο υπόκειται ο υπεύθυνος επεξεργασίας ή ο εκτελών την επεξεργασία των δεδομένων μπορεί να περιορίζει, με νομοθετικά μέτρα, το πεδίο εφαρμογής των υποχρεώσεων και των δικαιωμάτων που προβλέπονται στα άρθρα 12 έως 22, όταν ένας τέτοιος περιορισμός σέβεται την ουσία των θεμελιωδών δικαιωμάτων και ελευθεριών και συνιστά αναγκαίο και αναλογικό μέτρο σε μια δημοκρατική κοινωνία για τη διασφάλιση, μεταξύ άλλων, ορισμένων σημαντικών σκοπών γενικού δημοσίου συμφέροντος της Ένωσης ή κράτους μέλους.

Η οδηγία 2016/680

- 10 Οι αιτιολογικές σκέψεις 8 έως 12, 27 και 29 της οδηγίας 2016/680 έχουν ως εξής:

«(8) Το άρθρο 16 παράγραφος 2 ΣΛΕΕ δίνει εντολή στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο [της Ευρωπαϊκής Ένωσης] να θεσπίσουν τους κανόνες σχετικά με την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και τους κανόνες σχετικά με την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.

(9) Επί αυτής της βάσης, ο [ΓΚΠΔ] θεσπίζει γενικούς κανόνες για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για τη διασφάλιση της ελεύθερης κυκλοφορίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα στην Ένωση.

(10) Στη δήλωση αριθ. 21 σχετικά με την προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα στους τομείς της δικαστικής συνεργασίας σε ποινικές υποθέσεις και της αστυνομικής συνεργασίας, η οποία προσαρτάται στην Τελική Πράξη της διακυβερνητικής διάσκεψης η οποία υιοθέτησε τη Συνθήκη της Λισαβόνας, η διάσκεψη αναγνωρίζει ότι, λόγω της ιδιαίτερης φύσης των εν λόγω τομέων, ενδέχεται να απαιτηθούν ειδικοί κανόνες σχετικά με την προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και την ελεύθερη κυκλοφορία τους στους τομείς της δικαστικής συνεργασίας σε ποινικές υποθέσεις και της αστυνομικής συνεργασίας, βάσει του άρθρου 16 ΣΛΕΕ.

(11) Ενδείκνυται, επομένως, οι εν λόγω τομείς να διέπονται από μια οδηγία η οποία θεσπίζει ειδικούς κανόνες για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα από αρμόδιες αρχές για τους σκοπούς της πρόληψης, διερεύνησης, ανίχνευσης ή δίωξης ποινικών αδικημάτων ή της εκτέλεσης ποινικών κυρώσεων, περιλαμβανομένων της προστασίας από τις απειλές κατά της δημόσιας ασφαλείας και της αποτροπής τους, με σεβασμό της ειδικής φύσης των εν λόγω

δραστηριοτήτων. Στις εν λόγω αρμόδιες αρχές θα πρέπει να περιλαμβάνονται όχι μόνο δημόσιες αρχές, όπως οι δικαστικές αρχές, η αστυνομία ή άλλες αρχές επιβολής του νόμου, αλλά και οποιοσδήποτε άλλος φορέας ή οποιαδήποτε οντότητα στα οποία δίκαιο του κράτους μέλους αναθέτει την άσκηση δημόσιας αρχής και την άσκηση δημόσιων εξουσιών για τους σκοπούς της παρούσας οδηγίας. Όταν ένας τέτοιος φορέας ή οντότητα επεξεργάζεται δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα για σκοπούς άλλους από αυτούς της παρούσας οδηγίας, εφαρμόζεται ο [ΓΚΠΔ]. Ο [ΓΚΠΔ], ως εκ τούτου, εφαρμόζεται στις περιπτώσεις όπου φορέας ή οντότητα συλλέγει δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα για άλλους σκοπούς και επεξεργάζεται περαιτέρω τα εν λόγω δεδομένα προκειμένου να συμμορφωθεί σε νομική υποχρέωση στην οποία υπόκειται. [...]

- (12) Οι δραστηριότητες που εκτελούνται από την αστυνομία ή από άλλες αρχές επιβολής του νόμου επικεντρώνονται κυρίως στην πρόληψη, τη διερεύνηση, την ανίχνευση ή τη δίωξη ποινικών αδικημάτων, περιλαμβανομένων των αστυνομικών δραστηριοτήτων που εκτελούνται χωρίς προηγούμενη γνώση εάν ένα περιστατικό αποτελεί ποινικό αδίκημα. [...] Τα κράτη μέλη μπορούν να αναθέτουν στις αρμόδιες αρχές άλλα καθήκοντα που δεν ασκούνται απαραίτητως για τους σκοπούς της πρόληψης, της διερεύνησης, της ανίχνευσης ή της δίωξης ποινικών αδικημάτων περιλαμβανομένων της προστασίας από απειλές κατά της δημόσιας ασφάλειας και της αποτροπής τους, κατά τρόπο ώστε η επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα για αυτούς τους άλλους σκοπούς, εφόσον εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του ενωσιακού δικαίου, να υπάγεται στο πεδίο εφαρμογής του [ΓΚΠΔ].

[...]

- (27) Για την πρόληψη, διερεύνηση και τη δίωξη ποινικών αδικημάτων, οι αρμόδιες αρχές πρέπει να επεξεργάζονται δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που συλλέγονται στο πλαίσιο της πρόληψης, της διερεύνησης, της ανίχνευσης ή της δίωξης συγκεκριμένων ποινικών αδικημάτων και πέραν του πλαισίου αυτού, ώστε να κατανοούν καλύτερα τις εγκληματικές δραστηριότητες και να προβαίνουν σε συσχετισμούς μεταξύ διαφορετικών διαπιστωθέντων ποινικών αδικημάτων.

[...]

- (29) Τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα θα πρέπει να συλλέγονται για καθορισμένους, ρητούς και νόμιμους σκοπούς εντός του πεδίου εφαρμογής της παρούσας οδηγίας και δεν θα πρέπει να υποβάλλονται σε επεξεργασία για σκοπούς μη συμβατούς με τους σκοπούς της πρόληψης, διερεύνησης, ανίχνευσης ή δίωξης ποινικών αδικημάτων ή της εκτέλεσης ποινικών κυρώσεων, περιλαμβανομένων της προστασίας από απειλές κατά της δημόσιας ασφάλειας και της αποτροπής τους. Εάν τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα υποβάλλονται σε επεξεργασία από τον ίδιο ή άλλον υπεύθυνο επεξεργασίας εντός του πεδίου εφαρμογής της παρούσας οδηγίας, εκτός από αυτόν για τον οποίο έχουν συλλεγεί, η εν λόγω επεξεργασία θα πρέπει να είναι δυνατή υπό την προϋπόθεση ότι η εν λόγω επεξεργασία επιτρέπεται σύμφωνα με τις ισχύουσες νομικές διατάξεις και είναι αναγκαία και ανάλογη προς τον σκοπό αυτόν.»

- 11 Το άρθρο 1 της οδηγίας αυτής, το οποίο φέρει τον τίτλο «Αντικείμενο και στόχοι», ορίζει, στην παράγραφο του 1, τα εξής:

«Η παρούσα οδηγία θεσπίζει τους κανόνες που αφορούν στην προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα από αρμόδιες αρχές για τους σκοπούς

της πρόληψης, της διερεύνησης, της ανίχνευσης ή της δίωξης ποινικών αδικημάτων ή της εκτέλεσης ποινικών κυρώσεων, περιλαμβανομένων της προστασίας από απειλές κατά της δημόσιας ασφάλειας και της αποτροπής τους.»

12 Οι ορισμοί των εννοιών «δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα» και «επεξεργασία», οι οποίοι περιλαμβάνονται, αντιστοίχως, στις παραγράφους 1 και 2 του άρθρου 3 της εν λόγω οδηγίας, το οποίο φέρει τον τίτλο «Ορισμοί», επαναλαμβάνουν τους ορισμούς που διατυπώνονται στα σημεία 1 και 2 του άρθρου 4 του ΓΚΠΔ.

13 Κατά το άρθρο 3, παράγραφος 7, στοιχείο α', και παράγραφος 8, της οδηγίας 2016/680:

«Για τους σκοπούς της παρούσας οδηγίας νοούνται ως:

[...]

7. “αρμόδια αρχή”:

α) κάθε δημόσια αρχή αρμόδια για την πρόληψη, τη διερεύνηση, την ανίχνευση ή τη δίωξη ποινικών αδικημάτων ή την εκτέλεση ποινικών κυρώσεων, περιλαμβανομένων της προστασίας από απειλές κατά της δημόσιας ασφάλειας και της αποτροπής τους: [...]

[...]

8. “υπεύθυνος επεξεργασίας”: η αρμόδια αρχή η οποία, μόνη ή από κοινού με άλλους, καθορίζει τους σκοπούς και τον τρόπο της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα· όταν οι σκοποί και ο τρόπος της επεξεργασίας αυτής καθορίζονται από το δίκαιο της Ένωσης ή το δίκαιο κράτους μέλους, ο υπεύθυνος επεξεργασίας ή τα ειδικά κριτήρια για τον διορισμό του μπορούν να προβλέπονται από το δίκαιο της Ένωσης ή το δίκαιο κράτους μέλους».

14 Το άρθρο 4 της οδηγίας 2016/680, το οποίο φέρει τον τίτλο «Αρχές που διέπουν την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα», ορίζει, στην παράγραφο 1, τα εξής:

«Τα κράτη μέλη προβλέπουν ότι τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα:

[...]

β) συλλέγονται για καθορισμένους, ρητούς και νόμιμους σκοπούς και δεν υποβάλλονται σε επεξεργασία κατά τρόπο ασύμβατο προς τους σκοπούς αυτούς·

γ) είναι κατάλληλα, συναφή και όχι υπερβολικά σε σχέση με τους σκοπούς για τους οποίους υποβάλλονται σε επεξεργασία·

[...]».

15 Το άρθρο 4, παράγραφος 2, της οδηγίας 2016/680 ορίζει τα εξής:

«Η επεξεργασία από τον ίδιο ή άλλο υπεύθυνο επεξεργασίας για οποιονδήποτε σκοπό προβλεπόμενο στο άρθρο 1 παράγραφος 1 άλλο από εκείνον για τον οποίο συλλέγονται τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα επιτρέπεται στο μέτρο που:

α) ο υπεύθυνος επεξεργασίας είναι εξουσιοδοτημένος να επεξεργάζεται τα εν λόγω δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα για τον σκοπό αυτόν σύμφωνα με το δίκαιο της Ένωσης ή το δίκαιο κράτους μέλους· και

β) η επεξεργασία είναι απαραίτητη και ανάλογη προς τον εν λόγω άλλο σκοπό, σύμφωνα με το δίκαιο της Ένωσης ή το δίκαιο κράτους μέλους.»

16 Κατά το άρθρο 6 της οδηγίας 2016/680, το οποίο φέρει τον τίτλο «Διάκριση μεταξύ διαφορετικών κατηγοριών υποκειμένων των δεδομένων»:

«Τα κράτη μέλη, κατά περίπτωση και στον βαθμό του εφικτού, προβλέπουν ότι ο υπεύθυνος επεξεργασίας διακρίνει σαφώς μεταξύ δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα διαφορετικών κατηγοριών υποκειμένων, παραδείγματος χάριν:

α) προσώπων σε σχέση με τα οποία υπάρχουν σοβαροί λόγοι να πιστεύεται ότι διέπραξαν ή πρόκειται να διαπράξουν ποινικό αδίκημα·

β) προσώπων τα οποία καταδικάστηκαν για ποινικό αδίκημα·

γ) θυμάτων ποινικού αδικήματος ή προσώπων για τα οποία ορισμένα πραγματικά περιστατικά δημιουργούν την πεποίθηση ότι μπορεί να είναι θύματα ποινικού αδικήματος· [...]

[...].»

17 Το άρθρο 9 της οδηγίας 2016/680, το οποίο φέρει τον τίτλο «Ειδικοί όροι επεξεργασίας», ορίζει, στις παραγράφους 1 και 2, τα εξής:

«1. Δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που συγκεντρώνονται από αρμόδιες αρχές για τους σκοπούς του άρθρου 1 παράγραφος 1 δεν υφίστανται επεξεργασία για σκοπούς άλλους από αυτούς του άρθρου 1 παράγραφος 1, εκτός εάν αυτή η επεξεργασία επιτρέπεται από το δίκαιο της Ένωσης ή των κρατών μελών. Όταν τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα υφίστανται επεξεργασία για τέτοιους άλλους σκοπούς, εφαρμόζεται ο [ΓΚΠΔ], εκτός εάν η επεξεργασία διενεργείται στο πλαίσιο δραστηριότητας η οποία δεν εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του δικαίου της Ένωσης.

2. Σε περίπτωση που οι αρμόδιες αρχές είναι επιφορτισμένες από το δίκαιο του κράτους μέλους με την εκτέλεση καθηκόντων διαφορετικών από εκείνων που εκτελούνται για τους σκοπούς του άρθρου 1 παράγραφος 1, εφαρμόζεται ο [ΓΚΠΔ] στην επεξεργασία που διενεργείται για τους εν λόγω σκοπούς [...], εκτός εάν η επεξεργασία διενεργείται στο πλαίσιο δραστηριότητας που δεν εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του δικαίου της Ένωσης.»

Το βουλγαρικό δίκαιο

Το Σύνταγμα της Δημοκρατίας της Βουλγαρίας

18 Το άρθρο 127 του Συντάγματος της Δημοκρατίας της Βουλγαρίας ορίζει τα εξής:

«Η εισαγγελική αρχή μεριμνά για την τήρηση των νόμων ως εξής:

1. διευθύνει τη διενέργεια ανακριτικών πράξεων και ελέγχει τη νομιμότητα της διεξαγωγής τους·
2. έχει την εξουσία να διενεργεί ανακριτικές πράξεις·
3. απαγγέλλει κατηγορίες εναντίον προσώπων για την τέλεση αξιόποινων πράξεων και υποστηρίζει το κατηγορητήριο στις υποθέσεις στο πλαίσιο των οποίων ασκείται ποινική δίωξη·

[...]».

Ο ZZLD

19 Σύμφωνα με το άρθρο του 1, ο Zakon za zashtita na lichnite danni (νόμος για την προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα) (DV αριθ. 1, της 4ης Ιανουαρίου 2002) (στο εξής: ZZLD) αποσκοπεί στη διασφάλιση της προστασίας των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που διέπεται από τον ΓΚΠΔ, καθώς και έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων αυτών που διενεργούν οι αρμόδιες αρχές για τους σκοπούς της πρόληψης, της διερεύνησης, της ανίχνευσης και της δίωξης ποινικών αδικημάτων ή της εκτέλεσης ποινικών κυρώσεων, περιλαμβανομένων της προστασίας από απειλές κατά της δημόσιας ασφάλειας και τάξης και της αποτροπής τους.

20 Κατά το άρθρο 17, παράγραφος 1, του ZZLD, η IVSS είναι αρμόδια για τον έλεγχο και την τήρηση του ΓΚΠΔ, του ZZLD και των πράξεων που εκδίδονται στον τομέα της προστασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων αυτών, μεταξύ άλλων, από την εισαγγελία και τις ανακριτικές αρχές κατά την άσκηση των δικαστικών καθηκόντων τους για τους σκοπούς της πρόληψης, της διερεύνησης, της ανίχνευσης και της δίωξης ποινικών αδικημάτων ή της εκτέλεσης ποινικών κυρώσεων. Δυνάμει του άρθρου 38 ter του ZZLD, οι ενδιαφερόμενοι δικαιούνται να καταγγείλουν ενώπιον της IVSS τυχόν προσβολή των δικαιωμάτων τους, μεταξύ άλλων, από τις αρχές αυτές.

21 Το άρθρο 42, παράγραφοι 2 και 3, το άρθρο 45, παράγραφος 2, και το άρθρο 47 του ZZLD θέτουν σε εφαρμογή τις διατάξεις, αντιστοίχως, του άρθρου 9, παράγραφοι 1 και 2, του άρθρου 4, παράγραφος 2, και του άρθρου 6 της οδηγίας 2016/680.

Ο Κώδικας Ποινικής Δικονομίας

22 Κατά το άρθρο 191 του Nakazatelno-protsesualen kodeks (κώδικα ποινικής δικονομίας) (DV αριθ. 86, της 28ης Οκτωβρίου 2005), όπως ίσχυε κατά τον χρόνο των πραγματικών περιστατικών της διαφοράς της κύριας δίκης:

«Ανάκριση ενεργείται σε υποθέσεις στο πλαίσιο των οποίων ασκείται ποινική δίωξη.»

- 23 Κατά το άρθρο 192 του κώδικα ποινικής δικονομίας, όπως ίσχυε κατά τον χρόνο των πραγματικών περιστατικών της διαφοράς της κύριας δίκης:

«Η ανακριτική διαδικασία περιλαμβάνει έρευνα και πράξεις του εισαγγελέα μετά το πέρας της έρευνας.»

Ο Κώδικας Πολιτικής Δικονομίας

- 24 Τα άρθρα 8 και 9 του Grazhdanski protsesualen kodeks (κώδικα πολιτικής δικονομίας) (DV αριθ. 59, της 20ής Ιουλίου 2007), όπως ίσχυε κατά τον χρόνο των πραγματικών περιστατικών της διαφοράς της κύριας δίκης, θέτουν σε εφαρμογή τις αρχές της εκατέρωθεν ακροάσεως και της ισότητας των όπλων, αντιστοίχως.

- 25 Το άρθρο 154 του κώδικα πολιτικής δικονομίας, όπως ίσχυε κατά τον χρόνο των πραγματικών περιστατικών της διαφοράς της κύριας δίκης, με τίτλο «Βάρος απόδειξης», προβλέπει, στην παράγραφο του 1, τα εξής:

«Κάθε διάδικος υποχρεούται να αποδείξει τα πραγματικά περιστατικά επί των οποίων στηρίζει τα αιτήματά του ή τις αντιρρήσεις του.»

Ο Zakon za otgovornostta na darzhavata i obshtinite za vredi

- 26 Το άρθρο 2ter του Zakon za otgovornostta na darzhavata i obshtinite za vredi (νόμου περί αστικής ευθύνης του Δημοσίου και των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης) (DV αριθ. 60, της 5ης Αυγούστου 1988) ορίζει τα εξής:

«(1) Το Δημόσιο ευθύνεται για τη ζημία που προκλήθηκε σε πολίτες και νομικά πρόσωπα λόγω προσβολής του δικαιώματός τους να εξεταστεί και εκδικαστεί η υπόθεσή τους εντός εύλογης προθεσμίας, σύμφωνα με το άρθρο 6, παράγραφος 1, της [Ευρωπαϊκής Σύμβασης για την Προάσπιση των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και των Θεμελιωδών Ελευθεριών, που υπογράφηκε στη Ρώμη στις 4 Νοεμβρίου 1950].

(2) Οι αγωγές της παραγράφου 1 εξετάζονται σύμφωνα με τον κώδικα πολιτικής δικονομίας, το δε δικαστήριο λαμβάνει υπόψη τη συνολική διάρκεια και το αντικείμενο της διαδικασίας, την ουσιαστική και νομική πολυπλοκότητά της, τη συμπεριφορά των διαδίκων και των δικονομικών ή νόμιμων εκπροσώπων τους, τη συμπεριφορά των λοιπών διαδίκων και των αρμόδιων αρχών, καθώς και άλλα πραγματικά περιστατικά που είναι κρίσιμα για την ορθή επίλυση της διαφοράς.

[...]»

Η διαφορά της κύριας δίκης και τα προδικαστικά ερωτήματα

- 27 Το 2013, η εισαγγελία της περιφέρειας Petrich κίνησε την αριθ. 252/2013 ανακριτική διαδικασία κατά αγνώστου δράστη, για την τέλεση αδικήματος του άρθρου 325, παράγραφος 1, του Nakazatelen Kodeks (ποινικού κώδικα), σε συνδυασμό με το άρθρο 20, παράγραφος 2, του ίδιου κώδικα, στο πλαίσιο συμβάντος που έλαβε χώρα σε μπαρ. Ο προσφεύγων της κύριας δίκης, VS, μετέσχε στη διαδικασία αυτή ως θύμα του αδικήματος αυτού.

- 28 Το 2016, κατόπιν πολλών καταγγελιών που αφορούσαν, μεταξύ άλλων, τον VS, η εισαγγελία της περιφέρειας Petrich σχημάτισε πλείονες δικογραφίες περιέχουσες πληροφορίες που αφορούσαν το πρόσωπο αυτό, χωρίς ωστόσο να παραγγείλει ανάκριση, ελλείψει ενδείξεων για την τέλεση αδικήματος.
- 29 Το 2018, στο πλαίσιο της ανακριτικής διαδικασίας αριθ. 252/2013, ο εισαγγελέας απήγγειλε κατηγορίες εναντίον όλων των εμπλεκόμενων στο συμβάν που αφορούσε η διαδικασία αυτή, περιλαμβανομένου του VS.
- 30 Στο πλαίσιο πολιτικής δίκης, ο VS άσκησε ενώπιον του Okrazhen sad Blagoevgrad (περιφερειακό δικαστήριο Blagoevgrad, Βουλγαρία) αγωγή κατά της εισαγγελίας της Δημοκρατίας της Βουλγαρίας με αίτημα την αποκατάσταση της ζημίας που ισχυρίζεται ότι υπέστη λόγω της υπερβολικής διάρκειας της αριθ. 252/2013 ανακριτικής διαδικασίας. Κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση της 15ης Οκτωβρίου 2018, προς τον σκοπό της υπεράσπισης της εισαγγελίας, ένας εισαγγελέας της περιφέρειας Petrich, ως εκπρόσωπος της Εισαγγελικής Αρχής, ζήτησε να προσκομιστούν στο πλαίσιο της εν λόγω δίκης οι μνημονευόμενες στη σκέψη 28 της παρούσας απόφασης δικογραφίες τις οποίες είχε σχηματίσει η ως άνω εισαγγελία το 2016. Από την απόφαση περί παραπομπής προκύπτει ότι ο εν λόγω εισαγγελέας επεδίωκε να αποδείξει με τον τρόπο αυτό ότι τα εικαζόμενα προβλήματα του προσφεύγοντος της κύριας δίκης δεν οφείλονταν, όπως αυτός ισχυριζόταν, στην εν λόγω ανακριτική διαδικασία, αλλά είχαν προκληθεί από τους ελέγχους που είχαν διενεργήσει η αστυνομία και η εισαγγελία της περιφέρειας Petrich κατά τον σχηματισμό των εν λόγω δικογραφιών. Κατά την ίδια επ' ακροατηρίου συζήτηση, το Okrazhen sad Blagoevgrad (περιφερειακό δικαστήριο Blagoevgrad) διέταξε την περιφερειακή εισαγγελία της περιφέρειας Petrich να προσκομίσει επικυρωμένα αντίγραφα των επίμαχων δικογραφιών, ενέργεια στην οποία όντως προέβη ο εισαγγελέας της περιφέρειας αυτής.
- 31 Στις 12 Μαρτίου 2020 ο VS υπέβαλε καταγγελία ενώπιον της IVSS, υποστηρίζοντας ότι η εισαγγελία της περιφέρειας Petrich ενήργησε κατά παράβαση των διατάξεων περί προστασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα. Πρώτον, υποστήριξε ότι η εισαγγελία είχε χρησιμοποιήσει παρανόμως τα δεδομένα του προσωπικού χαρακτήρα, τα οποία είχαν συλλεγεί ενόσω θεωρείτο θύμα εγκληματικής ενέργειας, προκειμένου να ασκήσει δίωξη εναντίον του στο πλαίσιο της ίδιας διαδικασίας και με βάση τα ίδια πραγματικά περιστατικά. Δεύτερον, επικαλέστηκε τον παράνομο χαρακτήρα της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που είχαν συλλεγεί κατά τον σχηματισμό των μνημονευόμενων στη σκέψη 28 της παρούσας απόφασης δικογραφιών, την οποία πραγματοποίησε η ίδια εισαγγελία στο πλαίσιο της αγωγής λόγω αστικής ευθύνης που είχε ασκήσει ο VS κατά της Εισαγγελικής Αρχής της Δημοκρατίας της Βουλγαρίας. Με απόφαση της 22ας Ιουνίου 2020, η IVSS απέρριψε την καταγγελία αυτή.
- 32 Στις 31 Ιουλίου 2020 ο VS άσκησε προσφυγή κατά της ως άνω απόφασης ενώπιον του αιτούντος δικαστηρίου υποστηρίζοντας, αφενός, ότι η επεξεργασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που τον αφορούσαν στο πλαίσιο της αριθ. 252/2013 ανακριτικής διαδικασίας δεν συνάδει, μεταξύ άλλων, με τις αρχές της οδηγίας 2016/680 και, αφετέρου, ότι η επεξεργασία των δεδομένων που είχαν συλλεγεί κατά τον σχηματισμό των μνημονευόμενων στη σκέψη 28 της παρούσας απόφασης δικογραφιών, μετά την άρνηση της εισαγγελίας να κινήσει ανακριτική διαδικασία, παραβιάζει τις αρχές του ΓΚΠΔ.

- 33 Εκτιμώντας, υπό το πρίσμα της νομολογίας του Δικαστηρίου, ότι η διαφορά της κύριας δίκης αφορά την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα στο πλαίσιο δραστηριοτήτων που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του ΓΚΠΔ και της οδηγίας 2016/680, το αιτούν δικαστήριο διερωτάται ως προς τα όρια που θέτει το δίκαιο της Ένωσης όσον αφορά την περαιτέρω επεξεργασία προσωπικών δεδομένων τα οποία συνελέγησαν αρχικώς από τον υπεύθυνο επεξεργασίας για τους σκοπούς της ανίχνευσης και της διερεύνησης ποινικού αδικήματος.
- 34 Ειδικότερα, το αιτούν δικαστήριο διερωτάται, αφενός, αν, στην περίπτωση κατά την οποία η Εισαγγελική Αρχή της Δημοκρατίας της Βουλγαρίας, ως «αρμόδια αρχή» κατά το άρθρο 3, παράγραφος 7, στοιχείο α', της οδηγίας 2016/680 και ως «υπεύθυνος επεξεργασίας» κατά το άρθρο 3, παράγραφος 8, της οδηγίας αυτής, συνέλεξε για τους σκοπούς της ανίχνευσης και της διερεύνησης ποινικού αδικήματος δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα τα οποία αφορούν πρόσωπο το οποίο κατά τον χρόνο της συλλογής τους θεωρείτο θύμα του αδικήματος, η περαιτέρω επεξεργασία των δεδομένων αυτών από την ίδια αρχή για τον σκοπό της δίωξης του ίδιου προσώπου ανταποκρίνεται σε σκοπό ο οποίος εμπίπτει μεν στην εν λόγω οδηγία, πλην όμως είναι άλλος από εκείνους για τους οποίους είχαν συλλεγεί τα επίμαχα δεδομένα, κατά την έννοια του άρθρου 4, παράγραφος 2, της οδηγίας.
- 35 Το αιτούν δικαστήριο διαπιστώνει, αφετέρου, ότι η αναφορά, στο πλαίσιο της αγωγής λόγω αστικής ευθύνης που άσκησε ο VS, στις σχετικές με αυτόν πληροφορίες που περιλαμβάνονται στις δικογραφίες που είχε σχηματίσει η εισαγγελία της περιφέρειας Petrich το 2016 επιδιώκει σκοπό άλλον από εκείνον για τον οποίο συνελέγησαν οι οικείες πληροφορίες και παρατηρεί ότι, στο πλαίσιο της αγωγής αυτής, η εισαγγελία, ως εναγομένη, δεν ενεργεί για τους σκοπούς της πρόληψης, της ανάκρισης, της διερεύνησης ή της δίωξης ποινικών αδικημάτων. Το αιτούν δικαστήριο διερωτάται, ωστόσο, αν η απλή επισήμανση προς το αρμόδιο πολιτικό δικαστήριο ότι οι εν λόγω δικογραφίες αφορούν τον VS και η διαβίβαση στο δικαστήριο αυτό του συνόλου ή μέρους των ως άνω πληροφοριών συνιστούν «επεξεργασία» «δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα» κατά την έννοια του άρθρου 4, σημεία 1 και 2, του ΓΚΠΔ, η οποία εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του κανονισμού σύμφωνα με το άρθρο του 2, παράγραφος 1.
- 36 Εξάλλου, το αιτούν δικαστήριο εκτιμά, κατ' ουσίαν, ότι η διαφορά της κύριας δίκης θέτει το ζήτημα του συγκερασμού μεταξύ της προστασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και των δικαιωμάτων του διαδίκου στο πλαίσιο ένδικης διαδικασίας, όταν τα δεδομένα αυτά έχουν συλλεγεί από τον εν λόγω διάδικο υπό την ιδιότητα του υπευθύνου επεξεργασίας κατά την έννοια του άρθρου 3, παράγραφος 8, της οδηγίας 2016/680, και δη του συγκερασμού υπό το πρίσμα του άρθρου 6, παράγραφος 1, πρώτο εδάφιο, στοιχείο στ', του ΓΚΠΔ, σχετικά με την αναγκαιότητα της επεξεργασίας για τους σκοπούς των εννόμων συμφερόντων που επιδιώκει ο υπεύθυνος επεξεργασίας.
- 37 Συγκεκριμένα, το αιτούν δικαστήριο εκτιμά ότι οι λοιποί λόγοι που καθιστούν σύννομη μια επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα εμπίπτουσα στον ΓΚΠΔ, οι οποίοι παρατίθενται στο άρθρο του 6, παράγραφος 1, πρώτο εδάφιο, δεν ασκούν επιρροή στο πλαίσιο της διαφοράς της κύριας δίκης. Ειδικότερα, εκτιμά ότι η εκ μέρους της εισαγγελίας παροχή πληροφοριών προς το αρμόδιο δικαστήριο σχετικών με τις ποινικές δικογραφίες που έχει σχηματίσει, προκειμένου να διασφαλιστεί η υπεράσπισή της στο πλαίσιο πολιτικής δίκης, δεν είναι απαραίτητη για την εκπλήρωση καθήκοντος που εκτελείται προς το δημόσιο συμφέρον ούτε εμπίπτει στην άσκηση δημόσιας εξουσίας κατά την έννοια του άρθρου 6, παράγραφος 1, πρώτο εδάφιο, στοιχείο ε', του εν λόγω κανονισμού.

38 Υπό τις περιστάσεις αυτές, το Administrativen sad – Blagoevgrad (διοικητικό δικαστήριο Blagoevgrad, Βουλγαρία) αποφάσισε να αναστείλει την ενώπιόν του διαδικασία και να υποβάλει στο Δικαστήριο τα ακόλουθα προδικαστικά ερωτήματα:

- «1) Έχει το άρθρο 1, παράγραφος 1, της οδηγίας [2016/680] την έννοια ότι, κατά τη διατύπωση των σκοπών της διάταξης, οι απαριθμούμενοι σε αυτό όροι της “πρόληψης, της διερεύνησης, της ανίχνευσης ή της δίωξης ποινικών αδικημάτων ή της εκτέλεσης ποινικών κυρώσεων” νοούνται ως πτυχές ενός γενικού σκοπού;
- 2) α) Ισχύουν οι διατάξεις του [ΓΚΠΔ] και έναντι των εισαγγελικών αρχών της Δημοκρατίας της Βουλγαρίας, λόγω του ότι αυτές, είτε διά της αναφοράς ότι έχει σχηματιστεί δικογραφία για το εμπλεκόμενο πρόσωπο είτε διά κοινοποίησής του περιεχομένου της στο πλαίσιο αντίκρουσης αγωγής που στρεφόταν κατά των εν λόγω αρχών, χρησιμοποίησαν τις πληροφορίες που αφορούν το πρόσωπο αυτό τις οποίες οι ίδιες ως “υπεύθυνος επεξεργασίας” κατά το άρθρο 3, [παράγραφος] 8, της οδηγίας 2016/680 είχαν καταχωρίσει σε φάκελο δικογραφίας που σχηματίστηκε για το εν λόγω πρόσωπο με σκοπό τη διερεύνηση ενδείξεων αξιόποινης πράξης;
- β) Σε περίπτωση καταφατικής απάντησης στο ανωτέρω ερώτημα, [έ]χει ο όρος “έννομα συμφέροντα” στο άρθρο 6, παράγραφος 1, [πρώτο εδάφιο], στοιχείο στ’, του [ΓΚΠΔ] την έννοια ότι καλύπτει την πλήρη ή μερική δημοσιοποίηση των πληροφοριών για ένα πρόσωπο οι οποίες περιλήφθηκαν σε δικογραφία που σχηματίστηκε από τις εισαγγελικές αρχές για το πρόσωπο αυτό, με σκοπό την πρόληψη, διερεύνηση, ανίχνευση ή δίωξη ποινικών αδικημάτων, όταν η εν λόγω δημοσιοποίηση λαμβάνει χώρα με σκοπό την άμυνα του υπευθύνου επεξεργασίας ως διαδίκου σε πολιτική δίκη, ενώ μάλιστα το υποκείμενο των δεδομένων αποκλείεται να έχει δώσει τη συγκατάθεσή του στη δημοσιοποίηση των σχετικών πληροφοριών;»

Επί των προδικαστικών ερωτημάτων

Επί του πρώτου προδικαστικού ερωτήματος

- 39 Επισημαίνεται προκαταρκτικώς ότι, μολονότι, από τυπική άποψη, το αιτούν δικαστήριο περιόρισε το πρώτο προδικαστικό ερώτημα στην ερμηνεία του άρθρου 1, παράγραφος 1, της οδηγίας 2016/680, το γεγονός αυτό δεν εμποδίζει το Δικαστήριο να του παράσχει όλα τα ερμηνευτικά στοιχεία που μπορούν να είναι χρήσιμα για την εκδίκαση της υπόθεσης της κύριας δίκης, συνάγοντας από το σύνολο των στοιχείων που παρέσχε το αιτούν δικαστήριο, και ιδίως από το σκεπτικό της απόφασης περί παραπομπής, τα στοιχεία του δικαίου της Ένωσης που χρήζουν ερμηνείας, λαμβανομένου υπόψη του αντικειμένου της διαφοράς (πρβλ. απόφαση της 22ας Απριλίου 2021, Profi Credit Slovakia, C-485/19, EU:C:2021:313, σκέψη 50 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).
- 40 Επομένως, με το πρώτο προδικαστικό ερώτημα το αιτούν δικαστήριο ζητεί, κατ’ ουσίαν, να διευκρινιστεί κατ’ αρχάς αν το άρθρο 1, παράγραφος 1, της οδηγίας 2016/680, σε συνδυασμό με το άρθρο 4, παράγραφος 2, και το άρθρο 6 αυτής, έχει την έννοια ότι επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα εξυπηρετεί σκοπό άλλον από εκείνον για τον οποίο συνελέγησαν τα δεδομένα αυτά, όταν η συλλογή των δεδομένων πραγματοποιήθηκε για τους σκοπούς της διερεύνησης και της ανίχνευσης ποινικού αδικήματος και το οικείο πρόσωπο θεωρείτο, κατά τον

χρόνο της συλλογής αυτής, ως θύμα του αδικήματος, ενώ πλέον η επεξεργασία διενεργείται για τους σκοπούς της δίωξης του εν λόγω προσώπου κατά το πέρας της επίμαχης ποινικής έρευνας, και εν συνεχεία αν ενδεχομένως η επεξεργασία αυτή επιτρέπεται.

- 41 Κατά πάγια νομολογία, για την ερμηνεία διάταξης του δικαίου της Ένωσης πρέπει να λαμβάνονται υπόψη όχι μόνον το γράμμα της, αλλά και το πλαίσιο στο οποίο εντάσσεται και οι σκοποί που επιδιώκονται με τη ρύθμιση της οποίας αποτελεί μέρος. Το ιστορικό της θέσπισης μιας διάταξης του δικαίου της Ένωσης μπορεί επίσης να προσφέρει στοιχεία χρήσιμα για την ερμηνεία της (πρβλ. απόφαση της 1ης Οκτωβρίου 2019, Planet49, C-673/17, EU:C:2019:801, σκέψη 48 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).
- 42 Πρώτον, επισημαίνεται, κατ' αρχάς, ότι το γράμμα του άρθρου 1, παράγραφος 1, της οδηγίας 2016/680 σχετικά με το αντικείμενο της οδηγίας διακρίνει ρητώς διάφορες κατηγορίες δραστηριοτήτων τους σκοπούς των οποίων μπορεί να εξυπηρετεί μια επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα. Συναφώς, από τις διάφορες γλωσσικές αποδόσεις της εν λόγω διάταξης, και ιδίως από τις αποδόσεις της στη βουλγαρική, την ισπανική, τη γερμανική, την ελληνική, την αγγλική και την ιταλική γλώσσα, προκύπτει ότι οι σκοποί στους οποίους αναφέρεται το εν λόγω άρθρο 1, παράγραφος 1, αντιστοιχούν στην «πρόληψη», τη «διερεύνηση», την «ανίχνευση» και τη «δίωξη» ποινικών αδικημάτων, την «εκτέλεση ποινικών κυρώσεων», την «προστασία» από «απειλές κατά της δημόσιας ασφάλειας» και την «αποτροπή» τους.
- 43 Εν συνεχεία, το γράμμα του άρθρου 4, παράγραφος 2, της οδηγίας αυτής, κατά το οποίο η επεξεργασία για «οποιοδήποτε σκοπό προβλεπόμενο στο άρθρο 1 παράγραφος 1 άλλο από εκείνον για τον οποίο συλλέγονται τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα» επιτρέπεται υπό την προϋπόθεση της τήρησης των απαιτήσεων που προβλέπει η διάταξη αυτή, επιβεβαιώνει ρητώς ότι οι απαριθμούμενοι στο άρθρο 1, παράγραφος 1, όροι, ήτοι «πρόληψη», «διερεύνηση», «ανίχνευση», «δίωξη», «εκτέλεση ποινικών κυρώσεων», «προστασία από απειλές κατά της δημόσιας ασφάλειας» και «αποτροπή τους», αφορούν μια σειρά διακριτών σκοπών επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της οδηγίας.
- 44 Επομένως, από το ίδιο το γράμμα του άρθρου 1, παράγραφος 1, της οδηγίας 2016/680, σε συνδυασμό με το άρθρο της 4, παράγραφος 2, συνάγεται ότι, όταν δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα έχουν συλλεχθεί για τους σκοπούς της «διερεύνησης» και της «ανίχνευσης» ποινικού αδικήματος και έτυχαν περαιτέρω επεξεργασίας για τον σκοπό της «δίωξης», η συλλογή και η επεξεργασία των δεδομένων αυτών εξυπηρετούν διαφορετικούς σκοπούς.
- 45 Τέλος, παρατηρείται ότι, κατά το άρθρο 6 της ίδιας οδηγίας, τα κράτη μέλη, κατά περίπτωση και στον βαθμό του εφικτού, προβλέπουν ότι ο υπεύθυνος επεξεργασίας διακρίνει σαφώς μεταξύ των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα διαφορετικών κατηγοριών υποκειμένων, όπως, μεταξύ άλλων, εκείνων που μνημονεύονται στα σημεία α', β' και γ' του άρθρου αυτού, ήτοι, αντιστοίχως, των προσώπων σε σχέση με τα οποία υπάρχουν σοβαροί λόγοι να πιστευτεί ότι διέπραξαν ή πρόκειται να διαπράξουν ποινικό αδίκημα, των προσώπων τα οποία καταδικάστηκαν για ποινικό αδίκημα και των θυμάτων ποινικού αδικήματος ή των προσώπων για τα οποία ορισμένα πραγματικά περιστατικά δημιουργούν την πεποίθηση ότι μπορεί να είναι θύματα ποινικού αδικήματος.
- 46 Κατά συνέπεια, πρόσωπο του οποίου τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα υφίστανται επεξεργασία για τον σκοπό της ποινικής δίωξης πρέπει να θεωρείται ότι εμπίπτει στην κατηγορία των προσώπων σε σχέση με τα οποία υπάρχουν σοβαροί λόγοι να πιστευτεί ότι διέπραξαν

- ποινικό αδίκημα κατά την έννοια του σημείου α' του άρθρου 6 της οδηγίας 2016/680. Επομένως, αν, όπως στην περίπτωση την οποία αφορά το πρώτο προδικαστικό ερώτημα, το πρόσωπο αυτό είχε αρχικώς θεωρηθεί θύμα ποινικού αδικήματος κατά την έννοια του άρθρου 6, σημείο γ', της οδηγίας, η εν λόγω επεξεργασία απηχεί μεταβολή της κατηγορίας στην οποία εμπίπτει το εν λόγω πρόσωπο, όπερ πρέπει να ληφθεί υπόψη από τον υπεύθυνο επεξεργασίας σύμφωνα με την προβλεπόμενη στο άρθρο αυτό απαίτηση για σαφή διάκριση μεταξύ των δεδομένων διαφόρων κατηγοριών προσώπων.
- 47 Τούτου λεχθέντος, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι ούτε το άρθρο 1, παράγραφος 1, της οδηγίας 2016/680 ούτε το άρθρο της 4, παράγραφος 2, παραπέμπουν στο άρθρο 6 της οδηγίας αυτής ή στο περιεχόμενό του προκειμένου να καθοριστεί ο σκοπός μιας επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής της εν λόγω οδηγίας.
- 48 Κατά τα λοιπά, όπως επισήμανε κατ' ουσίαν ο γενικός εισαγγελέας στο σημείο 62 των προτάσεών του, η έκφραση «κατά περίπτωση και στον βαθμό του εφικτού», η οποία χρησιμοποιείται στο άρθρο 6 της οδηγίας 2016/680, καταδεικνύει σαφώς ότι δεν είναι πάντοτε δυνατό να γίνεται σαφής διάκριση μεταξύ των δεδομένων αυτών, ιδίως όταν, όπως εν προκειμένω, τα δεδομένα συλλέγονται για τους σκοπούς της «ανίχνευσης» ή «διερεύνησης» ποινικού αδικήματος, καθόσον ένα και το αυτό πρόσωπο μπορεί να εμπίπτει σε περισσότερες από μία κατηγορίες προσώπων του άρθρου 6 της οδηγίας και ο καθορισμός των οικείων κατηγοριών δύναται να εξελιχθεί κατά τη διάρκεια της ανάκρισης αναλόγως της προοδευτικής διαλεύκανσης των επίμαχων πραγματικών περιστατικών.
- 49 Εξ αυτού συνάγεται ότι το εν λόγω άρθρο 6 επιβάλλει υποχρέωση διαφορετική από την προβλεπόμενη στο άρθρο 4, παράγραφος 2, και ότι, όπως επισήμανε ο γενικός εισαγγελέας στα σημεία 61 έως 64 των προτάσεών του, η εν λόγω υποχρέωση δεν ασκεί επιρροή προκειμένου να καθοριστεί αν μια επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα εξυπηρετεί σκοπό άλλον από εκείνον για τον οποίο συνελέγησαν τα δεδομένα, κατά την έννοια της τελευταίας αυτής διάταξης.
- 50 Δεύτερον, όσον αφορά το πλαίσιο στο οποίο εντάσσεται η επίμαχη ρύθμιση, επισημαίνεται ότι το άρθρο 4, παράγραφος 1, στοιχεία β' και γ', της οδηγίας 2016/680 ορίζει, αφενός, ότι τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα πρέπει να συλλέγονται για καθορισμένους, σαφείς και νόμιμους σκοπούς και να μην αποτελούν αντικείμενο επεξεργασίας ασύμβατης με τους σκοπούς αυτούς και, αφετέρου, ότι τα δεδομένα αυτά πρέπει να είναι κατάλληλα, συναφή και όχι υπερβολικά σε σχέση με τους σκοπούς για τους οποίους υφίστανται επεξεργασία. Οι δύο αυτές απαιτήσεις διατυπώνονται, κατ' ουσίαν, με τον ίδιο τρόπο στο άρθρο 5, παράγραφος 1, στοιχεία β' και γ', του ΓΚΠΔ, το οποίο διευκρινίζει ότι οι εν λόγω απαιτήσεις συνδέονται αντιστοίχως με τις αρχές του περιορισμού του σκοπού και της ελαχιστοποίησης των δεδομένων.
- 51 Τούτου δοθέντος και υπό το πρίσμα της αιτιολογικής σκέψης 29 της οδηγίας 2016/680, παρατηρείται ότι το άρθρο 4, παράγραφος 2, της οδηγίας επιτρέπει την περαιτέρω επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα για σκοπό άλλον από εκείνον για τον οποίο αυτά έχουν συλλεγεί, εφόσον ο σκοπός συγκαταλέγεται σε εκείνους του άρθρου 1, παράγραφος 1, της ίδιας οδηγίας και η επεξεργασία πληροί τις δύο προϋποθέσεις του εν λόγω άρθρου 4, παράγραφος 2, στοιχεία α' και β'. Αφενός, ο υπεύθυνος επεξεργασίας πρέπει να είναι εξουσιοδοτημένος να επεξεργάζεται τα εν λόγω δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα για τον συγκεκριμένο σκοπό σύμφωνα με το δίκαιο της Ένωσης ή το δίκαιο κράτους μέλους. Αφετέρου, η επεξεργασία πρέπει να είναι απαραίτητη και ανάλογη προς αυτόν τον άλλο σκοπό.

- 52 Ειδικότερα, δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που έχουν συλλεγεί για τους σκοπούς της «πρόληψης», της «διερεύνησης» ή της «ανίχνευσης» ποινικών αδικημάτων μπορούν να αποτελέσουν αντικείμενο περαιτέρω επεξεργασίας, ενδεχομένως, από διαφορετικές αρμόδιες αρχές, για τους σκοπούς της «δίωξης» ή της «εκτέλεσης ποινικών κυρώσεων», όταν έχει διαπιστωθεί ποινικό αδίκημα και, κατά συνέπεια, απαιτείται κατασταλτική πράξη.
- 53 Ωστόσο, στο πλαίσιο της συλλογής δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα για τους σκοπούς της «διερεύνησης» και της «ανίχνευσης» ποινικών αδικημάτων, οι αρμόδιες αρχές καλούνται να συλλέξουν κάθε στοιχείο που ενδέχεται να είναι κρίσιμο για τον προσδιορισμό των πραγματικών περιστατικών που στοιχειοθετούν το επίμαχο ποινικό αδίκημα σε στάδιο κατά το οποίο τα περιστατικά αυτά δεν έχουν ακόμη αποδειχθεί. Αντιθέτως, στο πλαίσιο της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα για τους σκοπούς της «δίωξης», τα δεδομένα αυτά σκοπούν να αποδείξουν τον αρκούντως πειστικό χαρακτήρα των πραγματικών περιστατικών που καταλογίζονται στους κατηγορούμενους καθώς και την ακρίβεια του ποινικού χαρακτηρισμού των περιστατικών αυτών, ώστε να μπορέσει το αρμόδιο δικαστήριο να αποφανθεί.
- 54 Κατά συνέπεια, αφενός, τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που είναι απαραίτητα για τους σκοπούς της «διερεύνησης» και της «ανίχνευσης» ποινικού αδικήματος δεν θα είναι πάντοτε απαραίτητα για τους σκοπούς της «δίωξης». Αφετέρου, οι συνέπειες που επιφέρει η επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα στα υποκείμενα των δεδομένων αυτών ενδέχεται να διαφέρουν ουσιωδώς και δη, όσον αφορά τον βαθμό επέμβασης στο δικαίωμα των υποκειμένων στην προστασία των δεδομένων τους και τις συνέπειες της επεξεργασίας αυτής επί της νομικής τους κατάστασης στο πλαίσιο της επίμαχης ποινικής διαδικασίας.
- 55 Επιπλέον, επισημαίνεται ότι το πεδίο εφαρμογής του άρθρου 4, παράγραφος 2, της οδηγίας 2016/680 δεν περιορίζεται στις επεξεργασίες δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που πραγματοποιούνται σε σχέση με το ίδιο ποινικό αδίκημα που αποτέλεσε τη δικαιολογητική βάση για τη συλλογή των ίδιων αυτών δεδομένων. Πράγματι, όπως εκτίθεται στην αιτιολογική σκέψη 27 της οδηγίας 2016/680, η οδηγία αυτή λαμβάνει υπόψη την ανάγκη των αρμόδιων για την καταστολή των ποινικών αδικημάτων αρχών να επεξεργάζονται δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα για σκοπό άλλον από εκείνον που οδήγησε στη συλλογή τους, ιδίως ώστε να κατανοούν καλύτερα τις εγκληματικές δραστηριότητες και να προβαίνουν σε συσχετισμούς μεταξύ διαφορετικών διαπιστωθέντων ποινικών αδικημάτων.
- 56 Από τα ανωτέρω προκύπτει ότι, προς εκπλήρωση των επιταγών του άρθρου 4, παράγραφος 2, στοιχεία α' και β', της οδηγίας 2016/680, η εκτίμηση του κατά πόσον τηρεί τις επιταγές αυτές επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα στην οποία προβαίνει ο ίδιος ή άλλος υπεύθυνος επεξεργασίας για σκοπό διαλαμβανόμενο στο άρθρο 1, παράγραφος 1, ο οποίος είναι άλλος από τους σκοπούς για τους οποίους συνελέγησαν τα δεδομένα αυτά, πρέπει να διενεργείται κατά τρόπο που εννοεί καθέναν από τους απαριθμούμενους σε αυτό το άρθρο 1, παράγραφος 1, σκοπούς ως ειδικό και διακριτό σκοπό.
- 57 Τρίτον, όσον αφορά τους σκοπούς της επίμαχης ρύθμισης, επισημαίνεται ότι, όπως προκύπτει από τις αιτιολογικές σκέψεις 10 και 11 της οδηγίας 2016/680, ο νομοθέτης της Ένωσης θέλησε να θεσπίσει κανόνες που να λαμβάνουν υπόψη την ιδιαίτερη φύση του τομέα που καλύπτει η οδηγία αυτή.

- 58 Συναφώς, η αιτιολογική σκέψη 12 αναφέρει ότι οι δραστηριότητες που εκτελούνται από την αστυνομία ή από άλλες αρχές επιβολής του νόμου επικεντρώνονται κυρίως στην πρόληψη, τη διερεύνηση, την ανίχνευση και τη δίωξη ποινικών αδικημάτων, περιλαμβανομένων των αστυνομικών δραστηριοτήτων που εκτελούνται χωρίς προηγούμενη γνώση του κατά πόσον ένα περιστατικό αποτελεί ποινικό αδίκημα.
- 59 Επομένως, πρόθεση του νομοθέτη της Ένωσης ήταν η θέσπιση κανόνων ανταποκρινόμενων στις ιδιαιτερότητες που χαρακτηρίζουν τις δραστηριότητες που εκτελούνται από τις αρμόδιες αρχές στον διεπόμενο από την οδηγία τομέα, λαμβανομένου παραλλήλως υπόψη του ότι οι δραστηριότητες αυτές είναι διακριτές και επιδιώκουν δικούς τους σκοπούς.
- 60 Υπό το πρίσμα του πλαισίου στο οποίο εντάσσεται η επίμαχη διάταξη και των σκοπών που επιδιώκονται με τη ρύθμιση της οποίας αποτελούν μέρος, η ως άνω ερμηνεία επιρρωννύεται από το ιστορικό θέσπισης της οδηγίας, ειδικότερα δε από το σκεπτικό του Συμβουλίου σχετικά με τη θέση (ΕΕ) 5/2016 του Συμβουλίου σε πρώτη ανάγνωση ενόψει της έκδοσης οδηγίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα από αρμόδιες αρχές για τους σκοπούς της πρόληψης, διερεύνησης, ανίχνευσης ή δίωξης ποινικών αδικημάτων ή της εκτέλεσης ποινικών κυρώσεων και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών και την κατάργηση της απόφασης πλαισίου 2008/977/ΔΕΥ του Συμβουλίου (ΕΕ 2016, C 158, σ. 46). Πράγματι, το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης δικαιολογεί με το σκεπτικό αυτό την προσθήκη της οικείας διάταξης στην οδηγία 2016/680 επισημαίνοντας ότι η διάταξη αυτή «για παράδειγμα, δίνει στον εισαγγελέα τη δυνατότητα να επεξεργάζεται για τη δίωξη ενός εγκλήματος τα ίδια δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που επεξεργάστηκε η αστυνομία για την ανίχνευση του εγκλήματος, δεδομένου ότι στο παράδειγμα αυτό και οι δύο σκοποί καλύπτονται από το άρθρο 1 παράγραφος 1[της οδηγίας αυτής]».
- 61 Επομένως, προκειμένου να επιλύσει τη διαφορά της κύριας δίκης, εναπόκειται στο αιτούν δικαστήριο να κρίνει αν η επεξεργασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που αφορούν τον VS, την οποία διενήργησε η εισαγγελία της περιφέρειας Petrich για τον σκοπό της δίωξης του προσώπου αυτού, ήταν επιτρεπτή με γνώμονα τις προϋποθέσεις του άρθρου 4, παράγραφος 2, της οδηγίας 2016/680, εξακριβώνοντας, αφενός, αν η εν λόγω επεξεργασία από την αρχή ήταν επιτρεπτή κατά το βουλγαρικό ποινικό δίκαιο και, αφετέρου, αν η επεξεργασία αυτή ήταν αναγκαία και ανάλογη προς τον σκοπό που επιδίωκε.
- 62 Επισημαίνεται συναφώς ότι, για την εκτίμηση του αναγκαίου και αναλογικού χαρακτήρα μιας τέτοιας επεξεργασίας, το αιτούν δικαστήριο θα έχει την ευχέρεια, κατά περίπτωση, να λάβει υπόψη το ότι η αρμόδια για την άσκηση διώξεων αρχή πρέπει να μπορεί να στηριχθεί στα δεδομένα που συνελέγησαν κατά την εν λόγω έρευνα προς απόδειξη των πραγματικών περιστατικών που στοιχειοθετούν το αδίκημα, και δη των περιστατικών που συνδέονται με τους εμπλεκόμενους στο αδίκημα, στον βαθμό που τα δεδομένα αυτά είναι απαραίτητα για την εξακρίβωση της ταυτότητας των εμπλεκόμενων και τον προσδιορισμό της εμπλοκής τους.
- 63 Λαμβανομένου υπόψη του συνόλου των προεκτεθέντων, στο πρώτο προδικαστικό ερώτημα πρέπει να δοθεί η απάντηση ότι το άρθρο 1, παράγραφος 1, της οδηγίας 2016/680, σε συνδυασμό με το άρθρο 4, παράγραφος 2, και το άρθρο 6 αυτής, έχει την έννοια ότι επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα εξυπηρετεί σκοπό άλλον από εκείνον για τον οποίο συνελέγησαν τα δεδομένα αυτά, όταν η συλλογή των δεδομένων πραγματοποιήθηκε για τους σκοπούς της διερεύνησης και της ανίχνευσης ποινικού αδικήματος, ενώ η επεξεργασία πραγματοποιείται πλέον για τους σκοπούς της δίωξης προσώπου κατά το πέρας της επίμαχης ποινικής έρευνας, και

τούτο ανεξαρτήτως του γεγονότος ότι το πρόσωπο αυτό είχε θεωρηθεί θύμα του αδικήματος κατά τον χρόνο της συλλογής των δεδομένων, και ότι μια τέτοια επεξεργασία επιτρέπεται σύμφωνα με το άρθρο 4, παράγραφος 2, της οδηγίας, εφόσον πληροί τις προϋποθέσεις που τάσσει η συγκεκριμένη διάταξη.

Επί του δευτέρου προδικαστικού ερωτήματος

- 64 Με το δεύτερο προδικαστικό ερώτημα, το αιτούν δικαστήριο ζητεί, κατ' ουσίαν, αφενός, να διευκρινιστεί αν το άρθρο 3, παράγραφος 8, και το άρθρο 9, παράγραφοι 1 και 2, της οδηγίας 2016/680 καθώς και το άρθρο 2, παράγραφοι 1 και 2, του ΓΚΠΔ έχουν την έννοια ότι ο κανονισμός αυτός εφαρμόζεται στις επεξεργασίες δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που διενεργήθηκαν από την εισαγγελία κράτους μέλους προκειμένου να ασκήσει τα δικαιώματά της άμυνας στο πλαίσιο αγωγής κατά του Δημοσίου λόγω αστικής ευθύνης, όταν ενημερώνει το αρμόδιο δικαστήριο για την ύπαρξη δικογραφιών σχετικών με φυσικό πρόσωπο που είναι διάδικος στο πλαίσιο της δίκης αυτής, οι οποίες σχηματίστηκαν για τους σκοπούς που μνημονεύονται στο άρθρο 1, παράγραφος 1, της οδηγίας και όταν διαβιβάζει τις δικογραφίες στο εν λόγω δικαστήριο και, αφετέρου, να διευκρινιστεί αν, σε περίπτωση καταφατικής απάντησης, το άρθρο 6, παράγραφος 1, πρώτο εδάφιο, στοιχείο στ', του εν λόγω κανονισμού έχει την έννοια ότι μια τέτοια επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα μπορεί να θεωρηθεί νόμιμη για τους σκοπούς των εννόμων συμφερόντων που επιδιώκει ο υπεύθυνος επεξεργασίας κατά την έννοια της διάταξης αυτής.

Επί του παραδεκτού

- 65 Στο πλαίσιο των γραπτών παρατηρήσεών της, η IVSS αμφισβητεί το παραδεκτό του δευτέρου προδικαστικού ερωτήματος υποστηρίζοντας ότι το ερώτημα αυτό υποβλήθηκε από το αιτούν δικαστήριο στο πλαίσιο της εξέτασης λόγου προβληθέντος από τον VS ο οποίος απορρίφθηκε ως απαράδεκτος με την απόφαση κατά της οποίας ασκήθηκε η προσφυγή της κύριας δίκης λόγω παρέλευσης της νόμιμης προθεσμίας για την προβολή του.
- 66 Κατά πάγια νομολογία του Δικαστηρίου, τα σχετικά με την ερμηνεία του δικαίου της Ένωσης ερωτήματα που υποβάλλονται από εθνικό δικαστήριο, εντός του πραγματικού και νομικού πλαισίου το οποίο το δικαστήριο αυτό προσδιορίζει με δική του ευθύνη, και την ακρίβεια του οποίου δεν οφείλει να ελέγξει το Δικαστήριο, θεωρούνται κατά τεκμήριο λυσιτελή. Το Δικαστήριο μπορεί να απορρίψει αίτηση εθνικού δικαστηρίου για την έκδοση προδικαστικής απόφασης μόνον όταν προδήλως προκύπτει ότι η ζητούμενη ερμηνεία του δικαίου της Ένωσης δεν έχει καμία σχέση με το υποστατό ή το αντικείμενο της διαφοράς της κύριας δίκης, όταν το πρόβλημα είναι υποθετικής φύσης ή ακόμη όταν το Δικαστήριο δεν διαθέτει τα πραγματικά ή νομικά στοιχεία που είναι αναγκαία προκειμένου να δώσει χρήσιμη απάντηση στα ερωτήματα που του υποβλήθηκαν (πρβλ. απόφαση της 27ης Σεπτεμβρίου 2017, Ruškár, C-73/16, EU:C:2017:725, σκέψη 50 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).
- 67 Εν προκειμένω, επισημαίνεται ότι, όπως παρατήρησε ο γενικός εισαγγελέας στα σημεία 76 και 77 των προτάσεών του, το ζήτημα του παραδεκτού των λόγων που προέβαλε ο VS στο πλαίσιο της καταγγελίας του ενώπιον της IVSS εμπίπτει εξ ολοκλήρου στην αρμοδιότητα του αιτούντος δικαστηρίου. Κατά τα λοιπά, το αιτούν δικαστήριο επισήμανε με την απόφαση περί παραπομπής ότι θεωρεί το δεύτερο προδικαστικό ερώτημα λυσιτελές, παρά την απόρριψη από την IVSS του λόγου που μνημονεύθηκε στη σκέψη 65 της παρούσας απόφασης ως απαράδεκτου. Εν πάση περιπτώσει, δεν απόκειται στο Δικαστήριο να επανεξετάσει την εκτίμηση αυτή.

68 Ως εκ τούτου, το δεύτερο προδικαστικό ερώτημα είναι παραδεκτό.

Επί της ουσίας

– *Επί της εφαρμογής του ΓΚΠΔ στην επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα την οποία διενεργεί η εισαγγελία κράτους μέλους προκειμένου να ασκήσει τα δικαιώματά της άμυνας στο πλαίσιο αγωγής κατά του Δημοσίου λόγω αστικής ευθύνης*

- 69 Πρώτον, πρέπει να καθοριστεί αν η χρήση από την εισαγγελία κράτους μέλους πληροφοριών σχετικών με φυσικό πρόσωπο οι οποίες συνελέγησαν και έτυχαν επεξεργασίας για σκοπούς εμπίπτοντες στο άρθρο 1, παράγραφος 1, της οδηγίας 2016/680, ούτως ώστε η εισαγγελία να ασκήσει τα δικαιώματά της άμυνας στο πλαίσιο πολιτικής δίκης, συνιστά «επεξεργασία» «δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα» κατά την έννοια του άρθρου 4, σημεία 1 και 2, του ΓΚΠΔ.
- 70 Κατ' αρχάς, υπενθυμίζεται ότι συνιστά «δεδομένο προσωπικού χαρακτήρα» κατά την έννοια του άρθρου 4, σημείο 1, του ΓΚΠΔ, «κάθε πληροφορία που αφορά ταυτοποιημένο ή ταυτοποιήσιμο φυσικό πρόσωπο», εξυπακουμένου ότι, κατά τη νομολογία, ο ορισμός αυτός εφαρμόζεται όταν, λόγω του περιεχομένου, του σκοπού και του αποτελέσματός τους, οι επίμαχες πληροφορίες συνδέονται με συγκεκριμένο πρόσωπο (πρβλ. απόφαση της 20ής Δεκεμβρίου 2017, Nowak, C-434/16, EU:C:2017:994, σκέψη 35). Εξάλλου, κατά το άρθρο 4, σημείο 2, του ΓΚΠΔ, ως «επεξεργασία» ορίζεται «κάθε πράξη ή σειρά πράξεων που πραγματοποιείται με ή χωρίς τη χρήση αυτοματοποιημένων μέσων, σε δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα ή σε σύνολα δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα», όπως, μεταξύ άλλων, «η αναζήτηση», «η χρήση», «η κοινολόγηση με διαβίβαση», «η διάδοση» ή «κάθε άλλη μορφή διάθεσης». Οι ορισμοί αυτοί αποτελούν ένδειξη του σκοπού του νομοθέτη της Ένωσης να προσδώσει ευρεία έννοια στους όρους αυτούς [πρβλ. αποφάσεις της 20ής Δεκεμβρίου 2017, Nowak, C-434/16, EU:C:2017:994, σκέψη 34, και της 24ης Φεβρουαρίου 2022, Valsts ierēnumu dienests (Επεξεργασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα για φορολογικούς σκοπούς), C-175/20, EU:C:2022:124, σκέψη 35].
- 71 Συναφώς, αφενός, το γεγονός ότι ο εναγόμενος σε αστική δίκη, με τα υπομνήματά του ή κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, ενημερώνει, έστω και συνοπτικά, το αρμόδιο δικαστήριο σχετικά με τον σχηματισμό δικογραφιών που αφορούν το φυσικό πρόσωπο που άσκησε την αγωγή, μεταξύ άλλων, για τους σκοπούς της «διερεύνησης» ή της «ανίχνευσης» ποινικών αδικημάτων, συνεπάγεται ότι ο εναγόμενος «αναζήτησε», «χρησιμοποίησε» και «διαβίβασε» ή «διέδωσε» «δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα» κατά την έννοια του άρθρου 4, σημεία 1 και 2, του ΓΚΠΔ. Επομένως, τόσο λόγω του περιεχομένου τους όσο και λόγω του σκοπού και του αποτελέσματός τους, οι πληροφορίες αυτές συνδέονται με συγκεκριμένο πρόσωπο, του οποίου η ταυτότητα μπορεί να εξακριβωθεί τόσο από τον διάδικο που τις γνωστοποίησε όσο και από το δικαστήριο στο οποίο διαβιβάστηκαν.
- 72 Αφετέρου, το γεγονός ότι ο εναγόμενος προσκόμισε, κατόπιν αιτήματος του αρμόδιου δικαστηρίου, τις δικογραφίες σχετικά με τις διαδικασίες που αφορούν το εν λόγω φυσικό πρόσωπο, συνεπάγεται, τουλάχιστον, τη «χρήση» και την «κοινολόγηση με διαβίβαση» «δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα» κατά την έννοια του άρθρου 4, σημεία 1 και 2, του ΓΚΠΔ.
- 73 Δεύτερον, υπενθυμίζεται ότι το άρθρο 2, παράγραφος 1, του ΓΚΠΔ ορίζει, κατά τρόπο ευρύ, το καθ' ύλην πεδίο εφαρμογής του κανονισμού αυτού [απόφαση της 22ας Ιουνίου 2021, Latvijas Republikas Saeima (Βαθμοί ποινής), C-439/19, EU:C:2021:504, σκέψη 61], το οποίο περιλαμβάνει κάθε «εν όλω ή εν μέρει, αυτοματοποιημένη επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα,

καθώς και [τη] μη αυτοματοποιημένη επεξεργασία τέτοιων δεδομένων τα οποία περιλαμβάνονται ή πρόκειται να περιληφθούν σε σύστημα αρχειοθέτησης». Απόρροια του ευρέος αυτού ορισμού είναι ότι οι απαριθμούμενες στην παράγραφο 2 του άρθρου 2 του ΓΚΠΔ εξαιρέσεις από την εφαρμογή του κανονισμού αυτού πρέπει να ερμηνεύονται συσταλτικά. Τούτο ισχύει ιδίως στην περίπτωση της εξαίρεσης της παραγράφου 2, στοιχείο δ', του άρθρου αυτού, σχετικά με την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που πραγματοποιείται από τις αρμόδιες αρχές για τους σκοπούς της πρόληψης, της διερεύνησης, της ανίχνευσης και της δίωξης ποινικών αδικημάτων ή της εκτέλεσης ποινικών κυρώσεων [πρβλ. απόφαση της 24ης Φεβρουαρίου 2022, *Valsts ierēnumu dienests* (Επεξεργασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα για φορολογικούς σκοπούς), C-175/20, EU:C:2022:124, σκέψεις 40 και 41 εκεί μνημονευόμενη νομολογία].

- 74 Το Δικαστήριο έχει κρίνει συναφώς ότι, όπως προκύπτει από την αιτιολογική σκέψη 19 του ΓΚΠΔ, η εν λόγω εξαίρεση δικαιολογείται από το γεγονός ότι οι επεξεργασίες δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα από τις αρμόδιες αρχές για τους σκοπούς που μνημονεύονται στο άρθρο 2, παράγραφος 2, στοιχείο δ', του ΓΚΠΔ διέπονται από ειδικότερη πράξη της Ένωσης, ήτοι από την οδηγία 2016/680, η οποία θεσπίστηκε την ίδια ημέρα με τον ΓΚΠΔ [πρβλ. απόφαση της 24ης Φεβρουαρίου 2022, *Valsts ierēnumu dienests* (Επεξεργασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα για φορολογικούς σκοπούς), C-175/20, EU:C:2022:124, σκέψη 42 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία].
- 75 Όπως προκύπτει από την αιτιολογική σκέψη 12 της οδηγίας 2016/680, ο νομοθέτης της Ένωσης προέβλεψε, στο άρθρο 9 της οδηγίας, κανόνες σχετικά με την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα για σκοπούς άλλους από εκείνους του άρθρου 1, παράγραφος 1, της ίδιας οδηγίας, για τους οποίους τα δεδομένα αυτά έχουν συλλεγεί.
- 76 Συναφώς, το άρθρο 9, παράγραφος 1, της οδηγίας 2016/680 προβλέπει, αφενός, ότι μια τέτοια επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα δεν μπορεί, κατ' αρχήν, να πραγματοποιηθεί, εκτός αν επιτρέπεται από το δίκαιο της Ένωσης ή από το δίκαιο κράτους μέλους και, αφετέρου, ότι ο ΓΚΠΔ έχει εφαρμογή στην επεξεργασία αυτή, εκτός αν η επεξεργασία πραγματοποιείται στο πλαίσιο δραστηριότητας η οποία δεν εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του δικαίου της Ένωσης. Εξάλλου, σύμφωνα με το άρθρο 9, παράγραφος 2, της οδηγίας αυτής, εκτός αν η επεξεργασία διενεργείται στο πλαίσιο δραστηριότητας που δεν εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του δικαίου της Ένωσης, ο ΓΚΠΔ έχει εφαρμογή στην επεξεργασία που πραγματοποιείται από τις αρμόδιες αρχές κατά την εκτέλεση καθηκόντων διαφορετικών από εκείνα που εκτελούνται για τους σκοπούς του άρθρου 1, παράγραφος 1, της εν λόγω οδηγίας.
- 77 Στις περιπτώσεις, όμως, περί των οποίων γίνεται λόγος στις σκέψεις 71 και 72 της παρούσας απόφασης, η συλλογή και η επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα από την εισαγγελία κράτους μέλους, για τους σκοπούς της «πρόληψης», της «διερεύνησης» ή της «δίωξης» ποινικών αδικημάτων, αποτελούν αναμφίβολα επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα για τους σκοπούς του άρθρου 1, παράγραφος 1, της οδηγίας 2016/680 κατά την έννοια του άρθρου 9, παράγραφοι 1 και 2, της ίδιας οδηγίας.
- 78 Παρά ταύτα, ακόμη και αν η άσκηση αγωγής κατά του Δημοσίου λόγω αστικής ευθύνης ανάγεται σε παραπτώματα στα οποία εικάζεται ότι υπέπεσε η εισαγγελία στο πλαίσιο ποινικής διαδικασίας, όπως είναι εν προκειμένω οι προβαλλόμενες παραβιάσεις του δικαιώματος του ενδιαφερομένου να δικαστεί εντός εύλογης προθεσμίας, η άμυνα του Δημοσίου στο πλαίσιο μιας τέτοιας αγωγής δεν αποσκοπεί να προασπίσει, αυτά καθεαυτά, τα καθήκοντα με τα οποία είναι επιφορτισμένη η εισαγγελία για τους σκοπούς του άρθρου 1, παράγραφος 1, της οδηγίας 2016/680.

- 79 Επιπλέον, λαμβανομένης υπόψη της αρχής της συσταλτικής ερμηνείας των εξαιρέσεων από την εφαρμογή του ΓΚΠΔ, οι ίδιες επεξεργασίες δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι διενεργούνται «στο πλαίσιο δραστηριότητας η οποία δεν εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του δικαίου της Ένωσης» κατά την έννοια του άρθρου 2, παράγραφος 2, στοιχείο α', του ΓΚΠΔ και του άρθρου 9, παράγραφοι 1 και 2, της οδηγίας 2016/680. Συναφώς, κατά τη νομολογία, η έκφραση αυτή έχει ως μοναδικό σκοπό να αποκλείσει από το πεδίο εφαρμογής του ΓΚΠΔ τις επεξεργασίες δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που διενεργούνται από τις κρατικές αρχές στο πλαίσιο δραστηριότητας η οποία αποσκοπεί στη διαφύλαξη της εθνικής ασφάλειας ή δραστηριότητας δυνάμενης να υπαχθεί στην ίδια κατηγορία. Πλην όμως, η συμμετοχή δημόσιας αρχής σε αστική δίκη υπό την ιδιότητα του εναγομένου στο πλαίσιο αγωγής κατά του Δημοσίου λόγω αστικής ευθύνης δεν αποβλέπει στη διαφύλαξη της εθνικής ασφάλειας ούτε μπορεί να υπαχθεί στην ίδια κατηγορία δραστηριοτήτων [πρβλ. απόφαση της 22ας Ιουνίου 2021, Latvijas Republikas Saeima (Βαθμοί ποινής), C-439/19, EU:C:2021:504, σκέψεις 66 έως 68 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία].
- 80 Τρίτον, επισημαίνεται ότι, για την εφαρμογή του ΓΚΠΔ στις επεξεργασίες δεδομένων που αναφέρονται στις σκέψεις 71 και 72 της παρούσας απόφασης, η εισαγγελία πρέπει να νοηθεί ως «υπεύθυνος επεξεργασίας» όχι μόνον κατά το άρθρο 4, σημείο 7, του ΓΚΠΔ, αλλά και κατά το άρθρο 3, παράγραφος 8, της οδηγίας 2016/680, υπό την έννοια ότι «[μόνος] ή από κοινού με άλλους», «καθορίζει τους σκοπούς και τον τρόπο» της επεξεργασίας αυτής κατά την έννοια της τελευταίας αυτής διάταξης. Πράγματι, αυτή ακριβώς η αρχή, με την ιδιότητα του διαδίκου, ενημερώνει το αρμόδιο δικαστήριο για την ύπαρξη δικογραφιών που έχουν σχηματιστεί σε ποινικές υποθέσεις σχετικά με τον αντίδικο και διαβιβάζει στο δικαστήριο αυτό τις δικογραφίες. Η ιδιότητα του «υπευθύνου επεξεργασίας», δεδομένου του ευρέος ορισμού της έννοιας αυτής ώστε να διασφαλιστεί η αποτελεσματική και πλήρης προστασία των υποκειμένων των δεδομένων, δεν συνδέεται με τον βαθμό εμπλοκής της και το επίπεδο ευθύνης της, στοιχεία τα οποία ενδέχεται να διαφέρουν από εκείνα του αρμόδιου δικαστηρίου, στο οποίο εναπόκειται να επιτρέψει, ή ακόμη και να διατάξει, μια τέτοια επεξεργασία (βλ., κατ' αναλογία, απόφαση της 29ης Ιουλίου 2019, Fashion ID, C-40/17, EU:C:2019:629, σκέψεις 66 έως 70).
- 81 Πάντως, ανεξαρτήτως του ζητήματος αν οι επεξεργασίες δεδομένων περί των οποίων γίνεται λόγος στη σκέψη 80 της παρούσας απόφασης εμπίπτουν στην παράγραφο 1 ή στην παράγραφο 2 του άρθρου 9 της οδηγίας 2016/680, από το γράμμα των παραγράφων αυτών και από τη διάρθρωσή τους προκύπτει ότι ο ΓΚΠΔ εφαρμόζεται σε κάθε επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που συλλέγονται για τους σκοπούς του άρθρου 1, παράγραφος 1, της οδηγίας και για σκοπούς άλλους από τους προαναφερθέντες, εκτός εάν η επίμαχη επεξεργασία δεν εμπίπτει στο δίκαιο της Ένωσης, ακόμη και όταν ο «υπεύθυνος επεξεργασίας» κατά το άρθρο 3, παράγραφος 8, της οδηγίας αυτής, είναι «αρμόδια αρχή» κατά το άρθρο 3, παράγραφος 7, στοιχείο α', αυτής, η οποία πραγματοποιεί την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα κατά την εκτέλεση καθηκόντων διαφορετικών από εκείνα που εκτελεί για τους σκοπούς του άρθρου 1, παράγραφος 1, της ίδιας οδηγίας.
- 82 Λαμβανομένου υπόψη του συνόλου των προεκτεθέντων, πρέπει να γίνει δεκτό ότι ο ΓΚΠΔ έχει εφαρμογή στις επεξεργασίες δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που πραγματοποιεί η εισαγγελία κράτους μέλους, προκειμένου να ασκήσει τα δικαιώματά της άμυνας στο πλαίσιο αγωγής κατά του Δημοσίου λόγω αστικής ευθύνης, όταν, αφενός, ενημερώνει το αρμόδιο δικαστήριο για την ύπαρξη δικογραφιών σχετικών με φυσικό πρόσωπο το οποίο είναι διάδικος στο πλαίσιο της δίκης αυτής, οι οποίες σχηματίστηκαν για τους σκοπούς του άρθρου 1, παράγραφος 1, της οδηγίας 2016/680, και όταν, αφετέρου, διαβιβάζει τις δικογραφίες αυτές στο εν λόγω δικαστήριο.

– *Επί της νομιμότητας της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που πραγματοποιεί η εισαγγελία κράτους μέλους, προκειμένου να ασκήσει τα δικαιώματά της άμυνας στο πλαίσιο αγωγής κατά του Δημοσίου λόγω αστικής ευθύνης*

- 83 Υπενθυμίζεται ότι το άρθρο 6 του ΓΚΠΔ απαριθμεί, κατά τρόπο εξαντλητικό, τις περιπτώσεις στις οποίες μια επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα μπορεί να θεωρηθεί σύννομη [πρβλ. απόφαση της 22ας Ιουνίου 2021, Latvijas Republikas Saeima (Βαθμοί ποινής) C-439/19, EU:C:2021:504, σκέψη 99].
- 84 Μεταξύ των περιπτώσεων αυτών, το μεν άρθρο 6, παράγραφος 1, πρώτο εδάφιο, στοιχείο ε', του ΓΚΠΔ προβλέπει την επεξεργασία που είναι απαραίτητη για την εκπλήρωση καθήκοντος που εκτελείται προς το δημόσιο συμφέρον ή κατά την άσκηση δημόσιας εξουσίας που έχει ανατεθεί στον υπεύθυνο επεξεργασίας, το δε άρθρο 6, παράγραφος 1, πρώτο εδάφιο, στοιχείο στ', του κανονισμού αυτού αφορά την επεξεργασία που είναι απαραίτητη για τους σκοπούς των έννομων συμφερόντων που επιδιώκει ο υπεύθυνος επεξεργασίας ή τρίτος, εκτός εάν έναντι των συμφερόντων αυτών υπερισχύει το συμφέρον ή τα θεμελιώδη δικαιώματα και οι ελευθερίες του υποκειμένου των δεδομένων που επιβάλλουν την προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα. Κατά το άρθρο 6, παράγραφος 1, δεύτερο εδάφιο, του ΓΚΠΔ, το άρθρο 6, παράγραφος 1, πρώτο εδάφιο, στοιχείο στ', του κανονισμού δεν εφαρμόζεται στην επεξεργασία που πραγματοποιείται από τις δημόσιες αρχές κατά την άσκηση των καθηκόντων τους.
- 85 Σημειώνεται ότι, όπως ορθώς επισήμανε η Ευρωπαϊκή Επιτροπή με τις γραπτές παρατηρήσεις της, από το γράμμα του άρθρου 6, παράγραφος 1, δεύτερο εδάφιο, του ΓΚΠΔ προκύπτει σαφώς ότι επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που διενεργείται από δημόσια αρχή κατά την εκπλήρωση των καθηκόντων της δεν μπορεί να εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 6, παράγραφος 1, πρώτο εδάφιο, στοιχείο στ', του ΓΚΠΔ, σχετικά με τις επεξεργασίες δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που είναι απαραίτητες για τους σκοπούς των εννόμων συμφερόντων που επιδιώκει ο υπεύθυνος επεξεργασίας. Όπως προκύπτει από την αιτιολογική σκέψη 47 του ΓΚΠΔ και όπως υποστήριξε η Επιτροπή, η τελευταία αυτή διάταξη δεν μπορεί να εφαρμοστεί σε τέτοιου είδους επεξεργασίες δεδομένων, δεδομένου ότι η νομική βάση των επεξεργασιών αυτών πρέπει να προβλέπεται από τον νομοθέτη. Επομένως, όταν η επεξεργασία που διενεργεί δημόσια αρχή είναι απαραίτητη για την εκπλήρωση αποστολής δημοσίου συμφέροντος και, ως εκ τούτου, εμπίπτει στα καθήκοντα που μνημονεύονται στο άρθρο 6, παράγραφος 1, δεύτερο εδάφιο, του κανονισμού αυτού, η εφαρμογή του άρθρου 6, παράγραφος 1, πρώτο εδάφιο, στοιχείο ε', του ΓΚΠΔ και η εφαρμογή του άρθρου 6, παράγραφος 1, πρώτο εδάφιο, στοιχείο στ', αυτού αλληλοαποκλείονται.
- 86 Κατά συνέπεια, πριν εξεταστεί το ζήτημα της εφαρμογής του άρθρου 6, παράγραφος 1, πρώτο εδάφιο, στοιχείο στ', του ΓΚΠΔ, πρέπει να διαπιστωθεί αν η εκ μέρους εισαγγελίας κράτους μέλους επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα τα οποία συνελέγησαν αρχικώς για έναν ή περισσότερους από τους σκοπούς του άρθρου 1, παράγραφος 1, της οδηγίας 2016/680, προκειμένου να διασφαλιστεί η άμυνα του Δημοσίου ή δημόσιου οργάνου στο πλαίσιο αγωγής λόγω αστικής ευθύνης με αίτημα την αποκατάσταση ζημίας προκληθείσας από παράπτωμα του Δημοσίου ή δημόσιου οργάνου κατά την εκπλήρωση των καθηκόντων τους, είναι απαραίτητη για την εκπλήρωση καθήκοντος που εκτελείται προς το δημόσιο συμφέρον ή κατά την άσκηση δημόσιας εξουσίας που του έχει ανατεθεί κατά την έννοια του άρθρου 6, παράγραφος 1, πρώτο εδάφιο, στοιχείο ε', του κανονισμού αυτού.

- 87 Όπως επισήμανε, κατ' ουσίαν, ο γενικός εισαγγελέας στα σημεία 94 και 100 των προτάσεών του, όταν εναπόκειται στην εισαγγελία να προασπίσει τα έννομα και περιουσιακά συμφέροντα του Δημοσίου στο πλαίσιο αγωγής λόγω αστικής ευθύνης η οποία βάλλει κατά των ενεργειών ή της συμπεριφοράς της εν λόγω δημόσιας αρχής στο πλαίσιο των καθηκόντων δημοσίου συμφέροντος που της έχουν ανατεθεί στον ποινικό τομέα, η προάσπιση των συμφερόντων αυτών μπορεί να συνιστά, δυνάμει του εθνικού δικαίου, αποστολή δημοσίου συμφέροντος κατά την έννοια του άρθρου 6, παράγραφος 1, πρώτο εδάφιο, στοιχείο ε', του κανονισμού αυτού.
- 88 Πράγματι, αφενός, με την άσκηση των δικονομικών της δικαιωμάτων ως εναγομένης, η εν λόγω δημόσια αρχή εγγυάται την ασφάλεια δικαίου των πράξεων που διενεργήθηκαν και των αποφάσεων που λήφθηκαν προς το δημόσιο συμφέρον, κατά των οποίων βάλλει ο ενάγων. Οι απόψεις της δημόσιας αρχής επί των ισχυρισμών και των επιχειρημάτων του ενάγοντος είναι, ενδεχομένως, ικανές να αποτρέψουν τον κίνδυνο υπονόμησης, με τους εν λόγω ισχυρισμούς και επιχειρήματα, της αποτελεσματικής εφαρμογής των κανόνων που οφείλει να τηρεί κατά την εκπλήρωση των καθηκόντων που υπέχει, των οποίων η πλημμελής εκτέλεση της καταλογίζεται.
- 89 Αφετέρου, με τους αμυντικούς ισχυρισμούς και τα επιχειρήματά της, η δημόσια αρχή μπορεί να εφιστά την προσοχή, όποτε συντρέχει τέτοια περίπτωση, στον ενδεχομένως αβάσιμο ή υπερβολικό χαρακτήρα των αξιώσεων αποζημίωσης του ενάγοντος, ώστε, μεταξύ άλλων, να αποτραπεί τυχόν παρακώλυση της εκπλήρωσης των καθηκόντων δημοσίου συμφέροντος που τίθεται υπό αμφισβήτηση στο πλαίσιο της αγωγής λόγω αστικής ευθύνης εξαιτίας της προοπτικής άσκησης αγωγών αποζημίωσης, όταν τα καθήκοντα αυτά είναι ικανά να θίξουν τα συμφέροντα ιδιωτών.
- 90 Συναφώς, δεν ασκεί επιρροή το γεγονός ότι, στο πλαίσιο αγωγής κατά του Δημοσίου λόγω αστικής ευθύνης, η εισαγγελία ενεργεί, ως εναγόμενη, επί ίσοις όροις με τους λοιπούς διαδικούς και δεν ασκεί προνόμια δημόσιας εξουσίας, όπως συμβαίνει κατά την εκπλήρωση των καθηκόντων της στο πλαίσιο ποινικών υποθέσεων.
- 91 Εν προκειμένω, από την απόφαση περί παραπομπής καθώς και από τις διευκρινίσεις που παρέσχε η Βουλγαρική Κυβέρνηση απαντώντας στα ερωτήματα του Δικαστηρίου προκύπτει, αφενός, ότι η αγωγή λόγω αστικής ευθύνης, από την οποία ανέκυψε εν μέρει η διαφορά της κύριας δίκης, θεμελιώνεται στον μνημονευόμενο στη σκέψη 26 της παρούσας απόφασης νόμο περί αστικής ευθύνης του Δημοσίου και των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης, ο οποίος θεσπίζει καθεστώς ευθύνης του Δημοσίου για τις ζημίες που προκαλούνται από προσβολή του δικαιώματος του ενδιαφερομένου για εξέταση και εκδίκαση της υπόθεσής του εντός εύλογης προθεσμίας και, αφετέρου, ότι, σύμφωνα με το άρθρο 7 του νόμου αυτού, διάδικος της διαφοράς είναι η αρχή της οποίας οι παράνομες πράξεις, ενέργειες ή παραλείψεις προξένησαν τη ζημία και ότι, για τον λόγο αυτόν, η εν λόγω αρχή υποκαθίσταται δικονομικώς από το Δημόσιο.
- 92 Επομένως, ο ρόλος της αρχής η οποία προκάλεσε την προβαλλόμενη ζημία στο πλαίσιο τέτοιας αγωγής λόγω αστικής ευθύνης διαφέρει από εκείνον του εναγομένου στο πλαίσιο αγωγής εξ αναγωγής του Δημοσίου κατά του δημοσίου υπαλλήλου του οποίου η προσωπική ευθύνη στοιχειοθετείται λόγω παραλείψεων κατά την άσκηση των καθηκόντων του, καθόσον, στη δεύτερη περίπτωση, ο ρόλος αυτός αφορά την υπεράσπιση ιδιωτικών συμφερόντων (πρβλ. απόφαση της 18ης Μαΐου 2021, Asociația «Forumul Judecătorilor din România» κ.λπ., C-83/19, C-127/19, C-195/19, C-291/19, C-355/19 και C-397/19, EU:C:2021:393, σκέψη 225).

- 93 Επομένως, λαμβανομένων υπόψη των προεκτεθέντων, πρέπει να γίνει δεκτό ότι η επεξεργασία, από την εισαγγελία κράτους μέλους, δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, τα οποία συνελέγησαν αρχικώς και υποβλήθηκαν σε επεξεργασία για έναν ή περισσότερους από τους σκοπούς του άρθρου 1, παράγραφος 1, της οδηγίας 2016/680, προκειμένου να διασφαλιστεί η άμυνα του Δημοσίου στο πλαίσιο αγωγής λόγω αστικής ευθύνης με αίτημα την αποκατάσταση των ζημιών που προκλήθηκαν από παράπτωμα της εισαγγελίας κατά την εκπλήρωση των καθηκόντων της, μπορεί κατ' αρχήν να μην εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 6, παράγραφος 1, πρώτο εδάφιο, στοιχείο στ', του ΓΚΠΔ, αλλά, αντιθέτως, σε εκείνο του άρθρου 6, παράγραφος 1, πρώτο εδάφιο, στοιχείο ε', του ΓΚΠΔ.
- 94 Εξάλλου, δεν μπορεί να αποκλειστεί ότι όταν, προκειμένου να διασφαλίσει την άμυνα του Δημοσίου στο πλαίσιο αγωγής λόγω αστικής ευθύνης, η εισαγγελία κράτους μέλους διαβιβάζει δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα στο αρμόδιο δικαστήριο, κατόπιν αιτήματος του τελευταίου, η διαβίβαση αυτή μπορεί επίσης να εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 6, παράγραφος 1, πρώτο εδάφιο, στοιχείο γ', του ΓΚΠΔ, καθόσον, δυνάμει του εφαρμοστέου εθνικού δικαίου, η εισαγγελία υποχρεούται να δώσει συνέχεια στο αίτημα αυτό.
- 95 Υπό τις συνθήκες αυτές, προκειμένου να αποδειχθεί ότι επεξεργασίες δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα όπως οι επίμαχες στην υπόθεση της κύριας δίκης εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής των διατάξεων αυτών του άρθρου 6, παράγραφος 1, πρώτο εδάφιο, του ΓΚΠΔ, εναπόκειται στο αιτούν δικαστήριο να εξακριβώσει αν, σύμφωνα με το άρθρο 6, παράγραφος 3, του κανονισμού αυτού, το εθνικό δίκαιο καθορίζει, αφενός, τη βάση επί της οποίας ερείδονται οι επεξεργασίες αυτές και, αφετέρου, τους σκοπούς που επιδιώκουν οι επεξεργασίες ή, όσον αφορά το άρθρο 6, παράγραφος 1, πρώτο εδάφιο, στοιχείο ε', αν οι εν λόγω επεξεργασίες είναι απαραίτητες για την εκπλήρωση από την εισαγγελία των καθηκόντων της δημοσίου συμφέροντος.
- 96 Απόκειται, εξάλλου, στο αιτούν δικαστήριο να κρίνει αν η γνωστοποίηση, από την εισαγγελία, πληροφοριών που αφορούν τον ασκήσαντα την αγωγή λόγω αστικής ευθύνης και περιλαμβάνονται σε δικογραφίες σχηματισθείσες σε υποθέσεις διαφορετικές από εκείνη που οδήγησε στην άσκηση της αγωγής αυτής, ανταποκρίνεται στις λοιπές απαιτήσεις που προβλέπει ο ΓΚΠΔ, και ειδικότερα στην αρχή της «ελαχιστοποίησης των δεδομένων» που διαλαμβάνεται στο άρθρο 5, παράγραφος 1, στοιχείο γ', του ΓΚΠΔ, κατά την οποία τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα πρέπει να είναι κατάλληλα, συναφή και να περιορίζονται στο αναγκαίο για τους σκοπούς για τους οποίους υποβάλλονται σε επεξεργασία και αποτελούν έκφραση της αρχής της αναλογικότητας [πρβλ. απόφαση της 22ας Ιουνίου 2021, Latvijas Republikas Saeima (Βαθμοί ποινής), C-439/19, EU:C:2021:504, σκέψη 98]. Επιπλέον, στο αιτούν δικαστήριο απόκειται να εξακριβώσει ότι η εν λόγω επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα διενεργήθηκε τηρουμένων των κατάλληλων εγγυήσεων, ιδίως της δυνατότητας του υποκειμένου των δεδομένων να εκθέσει αποτελεσματικά τις απόψεις του επί των πληροφοριών και των αποδεικτικών στοιχείων που προσκόμισε στο πλαίσιο αυτό η εισαγγελία, αλλά και, σύμφωνα με το άρθρο 21, παράγραφος 1, του ΓΚΠΔ, να αντιταχθεί στην κοινοποίηση των εν λόγω πληροφοριών και αποδεικτικών στοιχείων στο αρμόδιο δικαστήριο, υπό την επιφύλαξη των περιορισμών στο εν λόγω δικαίωμα εναντίωσης που προβλέπει η εθνική νομοθεσία, σύμφωνα με το άρθρο 23, παράγραφος 1, του κανονισμού αυτού.
- 97 Βάσει των ανωτέρω, στο δεύτερο προδικαστικό ερώτημα πρέπει να δοθεί η απάντηση ότι:
- το άρθρο 3, παράγραφος 8, και το άρθρο 9, παράγραφοι 1 και 2, της οδηγίας 2016/680, καθώς και το άρθρο 2, παράγραφοι 1 και 2, του ΓΚΠΔ έχουν την έννοια ότι ο κανονισμός αυτός έχει εφαρμογή στις επεξεργασίες δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που διενεργούνται από την

εισαγγελία κράτους μέλους, προκειμένου να ασκήσει τα δικαιώματά της άμυνας στο πλαίσιο αγωγής κατά του Δημοσίου λόγω αστικής ευθύνης, όταν, αφενός, ενημερώνει το αρμόδιο δικαστήριο για την ύπαρξη δικογραφιών σχετικών με φυσικό πρόσωπο που είναι διάδικος στο πλαίσιο της δίκης αυτής, οι οποίες σχηματίστηκαν για τους σκοπούς του άρθρου 1, παράγραφος 1, της οδηγίας 2016/680, και όταν, αφετέρου, διαβιβάζει τις δικογραφίες αυτές στο εν λόγω δικαστήριο·

- το άρθρο 6, παράγραφος 1, του ΓΚΠΔ έχει την έννοια ότι, σε περίπτωση που αγωγή κατά του Δημοσίου λόγω αστικής ευθύνης στηρίζεται στις παραβάσεις που καταλογίζονται στην εισαγγελία στο πλαίσιο της εκπλήρωσης των καθηκόντων της στον τομέα του ποινικού δικαίου, τέτοιου είδους επεξεργασίες δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα μπορούν να θεωρηθούν σύννομες εφόσον είναι απαραίτητες για την εκπλήρωση αποστολής δημοσίου συμφέροντος κατά την έννοια του άρθρου 6, παράγραφος 1, πρώτο εδάφιο, στοιχείο ε', του κανονισμού αυτού, με σκοπό την προάσπιση των εννόμων και περιουσιακών συμφερόντων του Δημοσίου, η οποία έχει ανατεθεί στην εισαγγελία στο πλαίσιο της σχετικής δίκης βάσει του εθνικού δικαίου, υπό την προϋπόθεση ότι οι εν λόγω επεξεργασίες δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα ανταποκρίνονται στο σύνολο των εφαρμοστέων απαιτήσεων του ΓΚΠΔ.

Επί των δικαστικών εξόδων

- 98 Δεδομένου ότι η παρούσα διαδικασία έχει ως προς τους διαδίκους της κύριας δίκης τον χαρακτήρα παρεμπίπτοντος που ανέκυψε ενώπιον του εθνικού δικαστηρίου, σ' αυτό εναπόκειται να αποφανθεί επί των δικαστικών εξόδων. Τα έξοδα στα οποία υποβλήθηκαν όσοι υπέβαλαν παρατηρήσεις στο Δικαστήριο, πλην των ως άνω διαδίκων, δεν αποδίδονται.

Για τους λόγους αυτούς, το Δικαστήριο (πέμπτο τμήμα) αποφαινεται:

- 1) Το άρθρο 1, παράγραφος 1, της οδηγίας (ΕΕ) 2016/680 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 27ης Απριλίου 2016, για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα από αρμόδιες αρχές για τους σκοπούς της πρόληψης, διερεύνησης, ανίχνευσης ή δίωξης ποινικών αδικημάτων ή της εκτέλεσης ποινικών κυρώσεων και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών και την κατάργηση της απόφασης-πλαίσιο 2008/977/ΔΕΥ του Συμβουλίου, σε συνδυασμό με το άρθρο 4, παράγραφος 2, και το άρθρο 6 αυτής,

έχει την έννοια ότι:

επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα εξυπηρετεί σκοπό άλλον από εκείνον για τον οποίο συνελέγησαν τα δεδομένα αυτά, όταν η συλλογή των δεδομένων πραγματοποιήθηκε για τους σκοπούς της διερεύνησης και της ανίχνευσης ποινικού αδικήματος, ενώ η επεξεργασία πραγματοποιείται πλέον για τους σκοπούς της δίωξης προσώπου κατά το πέρας της επίμαχης ποινικής έρευνας, και τούτο ανεξαρτήτως του γεγονότος ότι το πρόσωπο αυτό είχε θεωρηθεί θύμα του αδικήματος κατά τον χρόνο της συλλογής των δεδομένων και ότι μια τέτοια επεξεργασία επιτρέπεται σύμφωνα με το άρθρο 4, παράγραφος 2, της οδηγίας, εφόσον πληροί τις προϋποθέσεις που τάσσει η συγκεκριμένη διάταξη.

- 2) Το άρθρο 3, παράγραφος 8, και το άρθρο 9, παράγραφοι 1 και 2, της οδηγίας 2016/680 καθώς και το άρθρο 2, παράγραφοι 1 και 2, του κανονισμού (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 27ης Απριλίου 2016, για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών και την κατάργηση της οδηγίας 95/46/ΕΚ (Γενικός Κανονισμός για την Προστασία Δεδομένων)

έχουν την έννοια ότι:

ο κανονισμός αυτός έχει εφαρμογή στις επεξεργασίες δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που διενεργούνται από την εισαγγελία κράτους μέλους, προκειμένου να ασκήσει τα δικαιώματά της άμυνας στο πλαίσιο αγωγής κατά του Δημοσίου λόγω αστικής ευθύνης, όταν, αφενός, ενημερώνει το αρμόδιο δικαστήριο για την ύπαρξη δικογραφιών σχετικών με φυσικό πρόσωπο που είναι διάδικος στο πλαίσιο της δίκης αυτής, οι οποίες σχηματίστηκαν για τους σκοπούς του άρθρου 1, παράγραφος 1, της οδηγίας 2016/680, και όταν, αφετέρου, διαβιβάζει τις δικογραφίες αυτές στο εν λόγω δικαστήριο.

- 3) Το άρθρο 6, παράγραφος 1, του κανονισμού 2016/679

έχει την έννοια ότι:

σε περίπτωση που αγωγή κατά του Δημοσίου λόγω αστικής ευθύνης στηρίζεται στις παραβάσεις που καταλογίζονται στην εισαγγελία στο πλαίσιο της εκπλήρωσης των καθηκόντων της στον τομέα του ποινικού δικαίου, τέτοιου είδους επεξεργασίες δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα μπορούν να θεωρηθούν σύννομες εφόσον είναι απαραίτητες για την εκπλήρωση αποστολής δημοσίου συμφέροντος κατά την έννοια του άρθρου 6, παράγραφος 1, πρώτο εδάφιο, στοιχείο ε', του κανονισμού αυτού, με σκοπό την προάσπιση των εννόμων και περιουσιακών συμφερόντων του Δημοσίου, η οποία έχει ανατεθεί στην εισαγγελία στο πλαίσιο της σχετικής δίκης βάσει του εθνικού δικαίου, υπό την προϋπόθεση ότι οι εν λόγω επεξεργασίες δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα ανταποκρίνονται στο σύνολο των εφαρμοστέων απαιτήσεων του εν λόγω κανονισμού.

(υπογραφές)